

GŁOS PORANNY

DZIENNIK SPOŁECZNY, POLITYCZNY I LITERACKI

Redakcja: Piotrkowska 101. Tel. 144-44, 166-66, 177-77 i 188-88. Redaktor przyjmuje od godz. 6-ej — 7-ej wiecz.

Cena 30 groszy

Administracja: Piotrkowska 70. Telef.: 222-22 i 266-66
Telef. nocne: 144-44 i 177-77. Nr. konta P. K. O. 66.155

Algesiras w płomieniach

Krażowniki rządowe 16 godzin ostrzeliwały miasto
Podczas bombardowania padło 120 osób - 650 odniosło rany

TANGER, 8. 8. (PAT). Pasażerowie statków, które dziś rano przybyły z Marsylii, zaś w nocy przepływały przez Gibraltarczyk, opowiadają, że ALGESIRAS STOI W PŁOMIENIACH.

Pożar powstał wskutek wczorajszego bombardowania miasta przez flotę rządową.

Pasażerowie, przybyli z Malagi, oświadczają, że skoncentrowano tam około 50.000 gwardji cywilnej i „milicji ludowej”. W porcie Malagi stoją kontrtorpedowce niemiecki „Luchs” i krążownik francuski „Maillebreze”.

TANGER, 8. 8. (PAT). Specjalny korespondent PAT'a donosi: Przez cały wczorajszy dzień krążowniki floty rządowej ostrzeliwały Algesiras.

Wiele budynków uległo zniszczeniu.

W mieście wybuchły pożary. Jak się zdaje, pociski trafiły w składy benzyny.

MAGAZYN PORTOWY STOJA W OGNIU.

TANGER, 8. 8. (PAT). Wczorajsze bombardowanie Algesiras i La Linea przez okręty rządowe, było spowodowane przez o-

becność nowego desantu wojsk marokańskich na wybrzeżu. Bombardowanie rozpoczęło o godz. 8-ej rano, wznowiono o godzinie 13-ej. Ogółem miasto było bombardowane 16 godzin.

LONDYN, 8. 8. (Tel. wł.) — Donoszą tu, że Algesiras jest e-

wakuowane prawie całkowicie po wczorajszym bombardowaniu, którego ofiarą padło 20 ŻABIŁYCH I PRZESZŁO 650 RANYCH.

GIBRALTAR, 8. 8. (PAT). — Ponieważ baterje w Algesiras nie odpowiadały na bombardo-

wanie przez okręty wojenne, przypuszczają, że zostały zniszczone. Atak na Algesiras i La Linea zamierzony jest podobno jutro popołudniu. W ataku tym mają wziąć udział wojska rządowe, posuwające się od strony Malagi oraz oddział strzelców, który jakoby wysadzić ma na ląd krążownik „Jaime 1”. Władze wojskowe w La Linea są, jak się zdaje, powiadomione o zamiarach przeciwnika, gdyż zamknęły całkowicie dostęp do miasta, którego również nikt nie ma prawa opuszczać. W ten sposób na wypadek ataku lotniczego, rodziny komunistów w La Linea narażone będą na takie samo niebezpieczeństwo, jak inni mieszkańcy.

Ultimatum gen. Franco

Domaga się on wycofania okrętów rządowych z Tangeru

LONDYN, 8. 8. (PAT). — Redaktor dyplomatyczny „Sunday Dispatch” donosi, że gen. Franco, naczelny wódz wojsk powstańczych, wysłał do międzynarodowej komisji kontrolnej Tangeru ULTIMATUM, DOMAGAJĄC SIĘ WYCOFANIA W CIĄGU 48 GODZIN OKRĘTÓW WOJENNYCH RZĄDU HISPZAŃSKIEGO.

W przeciwnym razie zastrzega sobie prawo wydania niezbędnych zarządzeń, aby usunięcie tych okrętów nastąpiło siłą.

Pierścien dokoła Madrytu zacieśnia się

Powstańcy zapowiadają marsz na stolicę od południa i północy

PARYŻ, 8. 8. (PAT). Wiadomości, nadchodzące z Hiszpanji, zdają się zapowiadać rychłą ofensywę obu stron. Rząd madrycki zamierza podjąć niebawem ofensywę na Baleary. W ofensywie tej wziąć ma udział

13.500 milicjantów, zaopatrzonych w odpowiednią ilość karabinów maszynowych. Ekspedycji towarzyszyć będą 3 łodzie podwodne, 2 kontrtorpedowce i 11 hydroplanów.

Powstańcy zapowiadają marsz

na Madryt, który w ten sposób zagrożony byłby równocześnie z południa i z północy. Narazie wojska powstańcze zajęły miejscowość Badajoz.

Gen. Franco na czele

IZBONA, 8. 8. (PAT). Gen. Franco objął dowództwo sił powstających w Hiszpanji południowej.

Fermenty wśród powstańców

MADRYT, 8. 8. (PAT). Prasa donosi, że jakoby wśród przywódców powstańców ujawniły się rozbieżności. Na naradzie w Valladolid wyrażano niezadowolenie z braku stanowczości ze strony gen. Franco i postanowiono wydelegować 2 oficerów do Gil — Robles'a z żądaniem wyhomaczenia się ze swego stanowiska.

Konfiskata dóbr kościelnych

BARCELONA, 8. 8. (PAT). — Szef wydziału sprawiedliwości rządu Katalonii nakazał konfiskatę wszystkich dóbr kościelnych, klasztornych i należących

do osób, biorących udział w wstaniu. Skonfiskowane majątki przechodzą na własność państwa.

Madryt w oczekiwaniu ataku

MADRYT, 8. 8. (PAT). Wczoraj o godz. 23-ej wszystkie światła w mieście zostały zgaszone, zgodnie z rozporządzeniem ministra wojny. Ruch tramwajów i samochodów na ulicach został również wstrzymany o tej samej

godzinie. Kolej podziemna przestaje kursować także o 23, ale wejścia do tunelów są otwarte, tak, aby ludność mogła się do nich schronić.

Gdy tylko obecność samolotów nieprzyjacielskich zostanie stwierdzona, oddziały straży czarnej zaalarmują ludność. Mieszkańcy górnych pięter mają chronić się na piętra niższe lub nawet do piwnic. Poczynając od godz. 23 wszelkie gromadzenie się na ulicach jest bezwzględnie zakazane.

Skonfiskowano milion złotych przy wywozie walut zagranicę

Warszawski korespondent „Głosu Porannego” telefonuje:

Komisja dewizowa otrzymuje stale sprawozdania z placówek celnych o zatrzymaniu przemycanych walut. Od chwili ustanowienia kontroli celnej przy wywozie walut z granicę, t. j. od dnia 26-go kwietnia r. b. SKONFISKOWANO WALUTY POLSKIEJ I OBCEJ NA SUMĘ PRZESZŁO 1 MILJONA ZŁOTYCH.

Dochođenje karne za omijanie

przepisów dewizowych toczy się przeciwko 200 osobom.

GDYNIA, 8. 8. (Tel. wł.) Wczoraj przytrzymano na posterunku granicznym w Orłowie 10 osób, usiłujących wywieźć do Gdańska pieniądze, czeki i weksle. M. in. zatrzymano znanego kupca gdyńskiego, T. Sielużyckiego, który, jadąc samochodem, zadeklarował tylko 250 zł., tymczasem w portfelu znaleziono w kopercie banknoty na sumę 1000 zł.

Mapka sytuacyjna Hiszpanji. Prowincje zakreślone znajdują się w rękach powstańców, białe — w rękach wojsk rządowych. Na samym południu widzimy na mapie port Algesiras, zniszczony podczas bombardowania przez okręty wiernie rządowi.

Starosta dubieński zawieszony

Warszawski korespondent „Głosu Porannego” telefonuje:
Zawieszony został w urzędowaniu starosta powiatu dubieńskiego, a wójtowie 4 gmłn w tym powiecie są aresztowani za nadużycia przy budowie magazynu zbożowego. Gospodarkę w tym powiecie badała specjalna komisja, przysłana z Warszawy.

Badanie podkładów kolejowych

Warszawski korespondent „Głosu Porannego” telefonuje:
Ministerstwo komunikacji, po wykryciu nadużyć przy impregnowaniu drzewa, przeznaczonego do podkładów kolejowych, wyznaczyło specjalną komisję kontrolną, która ma badać przyjmowane podkłady. Nadużycia, o których mowa, wykryte były w polsko-belgijskim towarzystwie dla impregnowania drzewa.

Walka z pornografią

WARSZAWA, 8. 8. (PAT). — W dniu 6 bm. z polecenia komisarjatu rządu na m. st. Warszawę dokonano lustracji składu druków i zabawek pod firmą „Księgopol” przy ul. Karmelickiej 15. W wyniku przeprowadzonej rewizji znaleziono wydawnictwa i zabawki pornograficzne, które skonfiskowano, lokal zaś opieczętowano. Sprawa skierowana będzie do prokuratora.

Również komisarjat rządu na m. st. Warszawę zarządził zajęcie czasopisma p. t. „Świt, dzień i noc” za pornograficzne ryciny i zdjęcia.

Pogodnie i ciepło

Przewidywany przebieg pogody do południa dnia 9 sierpnia b. r.: W dalszym ciągu dość pogodnie, rankiem miejscami mgły. Ciepło, słabe wiatry

Masowe zatrucie robotników doków

TOKIO, 8. 8. (PAT). — Ag. Domei donosi, że 2.000 robotników doków w Kawasaki po spożyciu obiadu w fabryce rozchorowało się z objawami zatrucia.

Pociąg wpadł do poczekalni

PARYŻ, 8. 8. (PAT). Na stacji w Amiens pociąg obalił barjerę i wpadł do poczekalni dla podróżnych. 32 ludzi odniosło obrażenia.

Gen. Rydz-Śmigły

będzie rewizytować gen. Gamelina w Paryżu

Warsz. kor. „Głosu Porannego” telefonuje:
Wobec urzędowej zapowiedzi przyjazdu szefa sztabu francuskiego, gen. Gamelin, dowiadujemy się, że gość francuski przybywa do Polski 12 sierpnia i bawić będzie w Polsce 5 dni do dnia 17 sierpnia. Rewizytować gen. Gamelin będzie generalny inspektor sił zbrojnych, gen. Rydz-Śmigły, jeszcze we wrześniu r. b., a najdalej w październiku, nie zaś w listopadzie, jak doniósł „Kurier Warszawski”.

Kongres żydowski w Genewie obraduje w sali posiedzeń ligi narodów

GENEWA, 8. 8. (tel. wł.). W sali posiedzeń ligi narodów odbyło się o godz. 20 otwarcie światowego kongresu żydowskiego. Przybyło 300 delegatów, reprezentujących 32 państwa. W charakterze obserwatorów na kongres przybyli przedstawiciele sekretariatu ligi oraz międzynarodowego biura pracy.
Po zagajeniu obrad przez Stefana Wise (Nowy Jork), dr. N. Goldman z Genewy wygłosił referat o położeniu żydów na świecie.

Rząd francuski wydał zakaz wywozu materiału wojennego do Hiszpanii
Gorączkowe narady w Berlinie. — Trudności i przeszkody

PARYŻ, 8. 8. (PAT). Agencja Havasa ogłasza następujący komunikat: Rada ministrów po długich obradach potwierdziła dziś wieczorem powziętą na wczorajszym posiedzeniu rady gabinetowej decyzję zachowania absolutnej neutralności w woj-

nie domowej, którą krwawi się Hiszpanja.

Wobec niemal powszechnej aprobaty, z jaką spotkała się inicjatywa francuska w sprawie układu międzynarodowego o niemieszaniu się, rząd francuski postanowił zabronić wszelkiego

wywozu materiału wojennego do Hiszpanji, w tem również do staw przez przemysł prywatny samolotów nieuzbrojonych.

Stanowisko Francji nie będzie więc mogło budzić żadnych wątpliwości, ani służyć za pretekst jakimkolwiek wiadomo-

ściom i ukrytych myśli dla jakichkolwiek z państw, do których Francja zwróciła się z apelem w celu zawarcia wspólnej konwencji o niemieszaniu się. Jedyne w razie, gdyby jedno lub kilka mocarstw odmówiło przystąpienia do układu, będące go przedmiotem rozważań z inicjatywy Francji, rząd odzyska swobodę działania. Co się tyczy chwili obecnej, wierząc w sukces rokowań i mając na oku przede wszystkim utrzymanie pokoju, rząd francuski daje wymowny dowód swej woli niemieszania się do spraw wewnętrznych kraju sąsiedniego, bez względu na swą sympatję do rządu legalnego zaprzyjaźnionego narodu.

BERLIN, 8. 8. (PAT). Według nieurzędowych informacji trwa ją w lonie gabinetu wyczerpujące rozmowy na temat odpowiedzi na rolę francuską w sprawie neutralności wobec Hiszpanji. Równocześnie utrzymywany jest ze strony Niemiec kontakt z obecnymi w Berlinie zarówno francuskimi, jak i brytyjskimi i włoskimi miarodajnymi czynnikami politycznymi, celem ułożenia i uzgodnienia formuły wspólnej deklaracji o neutralności. Znaleźnienie jej zdaje się napotykać na b. poważne trudności

Odpooczynek milicji ludowej na werandzie kawiarni w Madrycie.

Grecji jednak grozi rewolucja
Przywódcy stronnictw wystąpią czynnie przeciwko dyktaturze
Król wyjechał na wyspę Korfu

BIAŁOGRÓD, 8. 8. (PAT). — Ag. Avala donosi z Aten: Przed wyjazdem na wyspę Korfu król Jerzy II przyjął delegację przedstawicieli stronnictw, do której należeli Kafandaris, Papanastasiu, Tsaldaris i Gona-

tas, zastępujący chorego przywódcę liberalów Sofulisa. Delegacja założyła stanowczy PROTEST PRZECIWI WPROWADZENIU DYKTATURY I ROZWIĄZANIU IZBY. Wczoraj popołudniu przy-

wódcy stronnictw na wspólnej naradzie przedstawili swoim stronnictwom wyniki audjencji u króla i stwierdzili, że są gotowi do utworzenia rządu parlamentarnego. Na naradzie powzięto uchwałę, domagającą

się natychmiastowego odwołania dyktatury i stanu wojennego, przywrócenia parlamentu i zwołania rady koronnej.

W kolach politycznych mówią, że król Jerzy II wyjechał na wyspę Korfu, aby uniknąć potrzeby udzielenia natychmiastowej odpowiedzi.

Przywódcy stronnictw SA ZDECYDOWANI WYSTĄPIĆ CZYNNIE PRZECIWI DYKTATURZE, gdyby przeciągnęła się ona ponad miesiąc. Mówią, że Sofulis dlatego nie poszedł na audjencję do króla, że bardzo niedawno w rozmowie z nim monarcha zapewnił go, iż nigdy nie zgodził się na wprowadzenie dyktatury.

Ateńska agencja telegraficzna potwierdza wiadomości o audjencji przywódców stronnictw u króla.

Sytuacja w Palestynie zaostrza się

Nowa serja krwawych potyczek wojska z terrorystami

JEROZOLIMA, 8. 8. (Tel. wł.). — Po decyzji, powziętej przez przywódców arabskich w Ammanie co do kontynuowania strejku arabskiego i sabotażu, akcja terrorystyczna w Palestynie wzrosła na sile. Mi-

mo apelu emira Transjordanji, Abdullę, aby arabowie zawiesili terror do czasu zakończenia prac komisji królewskiej, strejk został zaostrzony. Naogół w kolach politycznych uważają obecną sytuację za bardzo naprężoną i poważną i mimo dotychczasowego optymizmu władz, liczą się z tem, że niepokoje potrwać jeszcze dłuższy czas.

W drugiej potyczce, jaka tego dnia miała miejsce pod Nablus zginęło 18 arabów.

Również w pobliżu jeziora Genezareth zabity został po walce ze strażą graniczną 1 arab.

Wobec agresywnej postawy arabów jest ostatnie wystąpienie związku adwokatów muzułmańskich, którzy zwrócili się wczoraj do wszystkich miast arabskich, na które władze nałożyły kolektywne kary, aby w ślad za Gazą zaskarżyły decyzje rządu palestyńskiego do najwyższego trybunału.

Dowodem agresywnej postawy arabów jest ostatnie wystąpienie związku adwokatów muzułmańskich, którzy zwrócili się wczoraj do wszystkich miast arabskich, na które władze nałożyły kolektywne kary, aby w ślad za Gazą zaskarżyły decyzje rządu palestyńskiego do najwyższego trybunału.

Na drodze do Jerozolimy, w pobliżu Nablus doszło do gwałtownego starcia między wojskiem brytyjskim, a arabskim oddziałem partyzanckim, składającym się z 30 terrorystów. Wojsko posługiwało się karabinami maszynowymi, oraz samolotami. W wyniku starcia 5 ara-

bów zostało zabitych, a 25 odniosło rany.

Raport duchom przodków
składa cesarz japoński

TOKIO, 8. 8. (Pat). Zgodnie ze starodawnym zwyczajem, cesarz złożył w tych dniach duchom przodków raport o wypadkach lutowych. Ceremonja ten stanowi niejako wi- domy dowód związków współczesności z przeszłością Japonji poprzez osobę cesarza tej samej dynastji od

lat blisko 2600. Powtarzająca się ce- remonja składania sprawozdań duchom przodków cesarskich odbywa się według ustalonego na ten cel rytuału, przychem cesarz i dwór występuje w starożytnych szatach ceremonialnych.

Szalone upały w Besarabji

Skutkiem posuchy wybuchły epidemie wśród bydła i nierogacizny

CZERNIOWCE, 8. 8. (PAT). Upały w Besarabji, dochodzące do 57 — 58 st., zwłaszcza w miejscowościach położonych bardziej na południe, trwają w dalszym ciągu. W wielu miastach, posiadających przesta-

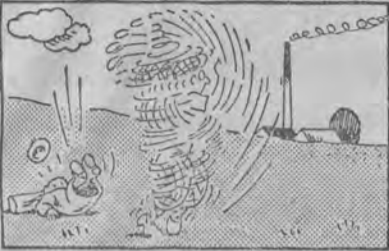
rzałe urządzenia kanalizacyjne, daje się odczuwać katastrofalny brak wody. Poza tem skutkiem posuchy w wielu miejscowościach wybuchły złośliwe epidemie wśród bydła i nierogacizny.

Kopiec
Józefa Piłsudskiego
Konto P. K. O. 1313

TRIPTRABY

Niezwykłe uderzenie

Wiadomości bieżące

DYŻURY APTEK. — Nocny dzi...

DODATKOWA KOMISJA POBOROWA. W dniu 14 b. m. przy ul. Piotrkowskiej 165 urządza dodatkowa komisja poborowa dla P. K. U. Łódź — miasto I.

Zgłosić się winni poborowi rocznika 1915 i starszych, którzy dotychczas nie stawali do przeglądu wojskowego, nie mają uregulowanego stosunku do służby wojskowej, zamieszkuje na terenie 2, 3, 5, 8, 9 i 11 komisarjatów P. P. i otrzymali imienne wezwania z łódzkiego starostwa grodzkiego.

REJESTRACJA MĘŻCZYŹN ROCZNIKA 1918. Z dniem 1 września r. b. rozpoczyna się rejestracja mężczyzn rocznika 1918 dla celów wojskowych. Na marach miasta zostały już rozplakowane obwieszczenia, zawierające szczegółowy plan stawiennictwa mężczyzn do rejestracji wojskowej, która odbywać się będzie w godzinach urzędowych w biurze wojskowego zarządu m. Łodzi przy ul. Piotrkowskiej 165.

ZMIANY PERSONALNE W SĄDZIE OKRĘGOWYM. Postanowieniem p. ministra sprawiedliwości, przeniesiona została na stanowisko sekretarza łódzkiego sądu okręgowego, p. Stanisława Englichtówna, dotychczasowy podreferendarz min. sprawiedliwości.

Podprokurator sądu okręgowego, p. Bolesław Skąpski przeniesiony został na stanowisko podprokuratora sądu okręgowego w Warszawie. Asesorem w sądzie okręgowym w Łodzi mianowany został p. Stefan Korporowicz. Czasowo pełnić on będzie funkcje sędziowskie w 3 rejonie śledczym.

LUSTRACJE SANITARNE. Ze względu na zanotowany wzrost zachorowań na dur brzuszny w Łodzi, władze sanitarne wydały zarządzenie w sprawie przeprowadzenia masowych lustracji sanitarnych. Ogółem poddane zostaną lustracji: kawiarnie, sklepy spożywcze, stragan-y, targowiska i t. d.

Śląsk — to potęga Polski

Wybuch wojny europejskiej może nastąpić w każdej chwili

List 73 lekarzy łódzkich do prezydium kongresu pokojowego w Londynie

Grupa 73 najwybitniejszych lekarzy łódzkich chrześcijan i żydów wystosowała wczoraj na ręce Andrzeja Struga, przewodniczącego ligi obrony praw człowieka i obywatela w Polsce, do prezydium międzynarodowego kongresu pokojowego, który odbędzie się we wrześniu r. b., pismo treści następującej:

Napad Włoch na Abisynję, bezustanne prowokacje japońskie na Dalekim Wschodzie, remilitaryzacja Nadrenji, wszystko to świadczy, że PRZYGOTOWANIA DO KRWAWEJ ZAWIERUCHY ŚWIATOWEJ ZBLIŻAJĄ SIĘ KU KOŃCOWI, ŻE WYBUCH WOJNY MOŻE NASTĄPIĆ W KAŻDEJ CHWILI.

Znowu więc, jak w 1914 roku w interesie Vickersów, Schneiderów, Creuzotów i Kruppów klika awanturników wojennych chce zapędzić ludzkość w okopy na rzek. Znowu więc, jak przed 22 laty garst-

ka wyzyskiwaczy pragnie powiększyć swe dywidendy kosztem milionów nowych kalek i trupów, kosztem milionów nowych wdów i sierot.

Sytuacja polityczna z dniem każdym staje się groźniejsza. Każdy nowy gwałt w podbitej Abisynji, każda nowa zdobycz Japonji w Chinach, każde nowe bezkarne deptanie Niemiec fraktatu pokojowego

W SZYBKIM TEMPIE PROWADZI DO PRZYSPIESZENIA WYBUCHU WOJNY. Pokój świata jest w niebez-

pieczeństwie, i tylko zbiorowa współpraca wszystkich państw pokojowo usposobionych, tylko zbiorowa wola i współpraca wszystkich uczciwych ludzi bez różnicy narodowości, religij i przekonań politycznych, pragnących szczerze przeciwstawić się wojnie, zdolna jest jeszcze pokrzyżować zbrojeczkie zamiary podżegaczy wojennych.

Dlatego też my, lekarze, my, których elementarnym obowiązkiem jest stać na straży zdrowia każdego człowieka, witamy z uznaniem inicjatywę zwołania kongresu, mającego ZMOBILIZOWAĆ WSZYSTKIE LUDY KULI ZIEMSKIEJ DO OBRONY NIEPODZELNEGO POKOJU ŚWIATA. do obrony kultury i cywilizacji, do obrony własnego zdrowia i życia.

Dlatego też my, lekarze, my, których misją społeczną jest walka o życie, walka ze śmiercią, wyrażamy panu, prez. Be-

neszowi, Romain Rollandowi, Gandhilemu, Tagoremu, M. Attlee oraz wszystkim innym inicjatorom światowego kongresu pokoju naszą całkowitą solidarność i zapewniamy was wszystkich o najgorętszym poparciu we wszystkich akcjach, które będą miały na celu zrealizowanie naczelnego hasła bohaterstwa pacyfisty Ossietzky'ego:

„NIGDY WIĘCEJ WOJNY”. Następują podpisy 73 lekarzy łódzkich.

Advertisement for 'PIEGI giną!' and 'Krem CAZIMI METAMORPHOSA' with an illustration of a woman's face.

W obawie rozruchów w Grecji

Podczas ostatnich dni, przed ogłoszeniem dyktatury Metaxasa silne oddziały wojska patrołowały ulice miasta.

Zarzuty, zastrzeżenia i żądania w sprawie projektu „Zempolu” można zgłaszać do urzędu wojewódzkiego

Wczoraj rozplakowane zostało na terenie województwa obwieszczenie wojewody łódzkiego o wplynięciu podania „Zempolu” w sprawie uprawnień rządowych na elektryfikację 16 powiatów województwa.

W obwieszczeniu tem, podpisanym przez wicewojewodę Wendorffa, podaje się do wiadomości, że „Zempol” pragnie założyć zakład elektryczny przesyłkowy - rozdzielczy, celem dostarczenia prądu powiatom: brzezińskiemu, łaskiemu, łęczyckiemu, łódzkiemu, kaliskiemu, kolskiemu, konińskiemu, sieradzkiemu, tureckiemu i wieluńskiemu, że „Zempol” ma przeprowadzić na terenie tych powiatów sieć okręgową dla zaspokojenia potrzeb wszystkich miast, ośrodków przemysłowych i osiedli.

Prąd ma być zmienny, sieć napowietrzna. Czas trwania uprawnień wynosiłby 40 lat.

Następnie obwieszczenie donosi, że dla stron zainteresowanych w tej sprawie wszystkie odnośne akta, jak treść podania, projekt uprawnień i załączniki wyłożone są do wglądu w łódzkim urzędzie wojewódzkim i, że wszelkie zarzuty, spostrzeżenia i żądania, dotyczące projektu nadania uprawnień „Zempolowi” na elektryfikację powiatów, można zgłaszać w terminie jednomiesięcznym do województwa.

Advertisement for 'CASINO' film featuring Max Schmeling - Joe Louis, with details about showtimes and prices.

Wypadek robotnika Wpadł do dołu ustępowego i zatruł się gazami

Wczoraj na posesji przy Al. I Maja 17 zdarzył się tragiczny wypadek. 37-letni robotnik Stanisław Adamski, zamieszkały przy ul. Rewskiej 10 wskutek osunięcia się ziemi w czasie robót kanalizacyjnych wpadł do dołu ustępowego i uległ zatruciu gazami.

Kilku robotników pospieszyło mu z pomocą. Po dłuższych usiłowaniach zdołali oni wydobyć nieprzytomnego. Przybyły lekarz pogotowia po udzieleniu pierwszej pomocy przewiózł Adamskiego w stanie nieprzytomnym do szpitala.

Advertisement for 'Pociągi popularne' (Popular Trains) to Ciechocinek and Gdynia, with ticket prices and departure times.

Advertisement for 'POMO' (Pomodorski) located at Piotrkowska 121.

BALSAMICZNA SOL DO NOG GASECKIEGO (Z KOGUTKIEM)
AGEPIN

usuwa ból, pieczenie, nabrzmienie nóg, zmiękca odciski, które po tej kąpiel dają się usunąć, nawet paznokciem. Przepis użycia na opakowaniu.

Hygiena to zdrowie!
Zjednoczeni
Czyściciele szyb i froterzy
Piotrkowska 44, tel. 202-14
wykonują cyklowanie, drutowanie, froterowanie, czyszczenie wystaw i okien, reperacje linoleum, sprzątanie biur i pokoi, odkurzanie elektroluxem.
Ceny przystępne.

PORADNIA WENEROLOGICZNA
Piotrkowska 45 tel. 147-44
LECZENIE CHOROBY WENERYCZNYCH SKÓRNYCH I SEKSUALNYCH
Kobieta lekarz przyjmuje od 11-1 i 5-7
szynna od 9 rano do 9 wiecz.
PORADA 3 zł.

Dr. med.
M. GLAZER
Choroby skórne i weneryczne
powrócił
Zachodnia 64
telefon 185-49
przyjmuje od 12-2 i od 7-8.30 w.
w niedziele i święta od 10-12 w pol.

ZAMBUR wyciąg roślinny usuwa przy-
czyny i skutki złego trawienia o-
raz reguluje żołądek.
ANTHEMOR wyciąg ziołowy, środek
przeciw Hemoroidom.
PROSZEK - GLOB od bólu głowy.
KREM - BOBO dla dzieci.
Polecia Laboratorium przy Aptece
Dr. Far. St. Trawkowskiej w Łodzi,
ul. Brzezińska 56.

Najtańszej Tylko w
najstarszej firmie
I. B. WOZKOWSKI
Narutowicza 11
tel. 137-70
WOZKI dziecięce,
BÓDKA metalowe i polowe, MATERACE
różne, WYŻYMACZKI, ŁODOWNIE i t. p.
Reperacja, lakierowanie wózków
i łódek
Firma egz. od 1896 r.

MENTOPINOL - GLOB, środek prze-
ciw gruźlicy, astmie i cierpieniom
dróg oddechowych.
„UNIWERSAL” leczy reumatyzm i
wszelkie nerwo-bóle.
„HERBOLIN”, środek przeciw lisza-
jom, egzemie i łuszczycy.
BOBO - GLOB, przysypka dla dzieci.
Polecia Laboratorium przy Aptece
Dr. Far. St. Trawkowskiej w Łodzi,
ul. Brzezińska 56.

Jastrzębie-Zdrój
PERŁA UZDROWISK ŚLĄSKICH
Nadzwyczajne wyniki leczenia: gośdca stawowego i mięśniowego, ischiasu, dny, artretyzmu, skrofulozy, chorób kobiecych i chorób sercowych. — Bardzo dostępne kuracje ryczałtowe. Wszelkich informacji udziela Dyrekcja Zakładu Kąpielowego oraz Biura Podróży „Orbis” i „Francopol”

DOKTOR HENRYKOWSKI
Specjalista chorób wenerycznych skórnych i seksualnych
Traugotta 9, front, I p
Tel. 262-98
przyjmuje od 8-11 i od 6-9 w
w niedz. i święta od 9-12.30 pp.

Dr. BRAUN
przeprowadził się
na ul. Cegielnianą 4
Telefon 100-57.
spec. chor. skórnych,
wenerycznych i seksualnych
przyjm. od 8-11, 1-3, 7-9.
W niedziele i święta od 10-1.

DOKTOR REICHER
Specjalista chorób skórnych wenerycznych i seksualnych
Południowa 28, tel. 201-95
przyjm. od 8-11 rano i 5-8 w.
w niedziele i święta od 9-12 pp.

2 wielkie lokale biurowe,
II piętro z windą, centralne ogrzewanie, widne, suche, Al. Kościuszki, do odnajęcia zaraz.
Oferty pod „Nr. 15986 — Wielkie lokale” do Administracji „Głosu Porannego”

Nr. dz. 3359 | EGZ.
Ogłoszenie.
Dyrekcja Towarzystwa Kredytowego miasta Łodzi podaje do powszechnej wiadomości, że nieruchomości w m. Łodzi położona, przy ulicy Narutowicza i oznaczona nr. hip. 1355-a rep. hip. 710 — obciążona pożyczką T-wa Kredytowego miasta Łodzi w sumie zł. 6,500,— ser. VIII-ej sprzedana została przez publiczną licytację w dniu 31 LIPCA 1936 roku w Wydziale Hipotecznym Sądu Okręgowego w Łodzi, przed Notariuszem A. Rzewskim za sumę zł. 15,200,— i na skutek postąpienia wyższego o 25% szacunku, na zasadzie § 90 Ustawy T-wa sprzedana zostanie przez nadlicytację w dniu 19 sierpnia 1936 roku, o godz. 11-ej przed poł. w Wydziale Hipotecznym Sądu Okręgowego w Łodzi, przy ulicy Pomorskiej nr. 21 przed wyżej wspomnianym Notariuszem.
Nadlicytacja rozpocznie się od sumy zł. 19,200,—
Vadium do nadlicytacji wynosi zł. 1,300,—
Łódź, dnia 4 sierpnia 1936 r.
Dyrekcja T-wa Kredytowego miasta Łodzi.

Założona w roku 1891
Lecznica dla Zwierząt
Mag. Wet. **H. WARRIKOFFA**
ul. KOPERNIKA 22 Tel. 172-07.
ODDZIAŁY: wewnętrzny i chirurgiczny
SZCZEPIENIA psów i koni
STRZYŻENIE psów i koni, kąpiele dla psów!
KUCIE KONI, nitowanie kopyt.
Przyjęcia w przychodni od 8-1 i 3-6

Dr. med.
S. Kryńska
Chor. skórne i weneryczne (tablety i delecti)
powróciła
Sienkiewicza 34 telef. 145-10
godz. przyj. od 11-1 i 3-4 pp

DR. MED.
H. Rózaner
Specjalista chorób skórnych, wenerycznych i seksualnych
powrócił
Narutowicza 9, II p., front
Tel. 128-98
przyjmuje od 9-1 i 5-9 wiecz.

Dr. Gustaw Kohn
specjalista
AKUSZER - GINEKOLOG
ul. Piłsudskiego 51, tel. 170-03
Przyjmuje 8-10 i 4-8 w.

Dr. med.
M. RUNDSTZEIN
AKUSZER - GINEKOLOG
Pomorska 7, tel. 127-84
Przyjmuje od 8-ej do 10-ej rano i od 4-7 wiecz.

Dr. Kaufman
Moniuszki 11
powrócił

Dr. med.
L. NITECKI
Specjalista chorób skórnych, wenerycznych i moczopłciowych
Nawrot 32, front I piętro
telefon 213-18.
powrócił
przyjm. od 8-9.30 rano i od 5.30-9 w
W niedz. i święta od 9-12 w pol.

Letni rozkład jazdy
który od dnia 15 maja obowiązuje na P. K. P.

Komunikacja motorowa
ŁÓDŹ FABRYCZNA ODJAZD DO WARSZAWY.
7.39, 16.34, 19.34.
PRZYJAZD DO WARSZAWY.
9.07, 18.02, 21.02.
WARSZAWA GŁÓWNA ODJAZD DO ŁÓDZI.
10.25, 15.10, 21.08.
PRZYJAZD DO ŁÓDZI FABRYCZNEJ.
11.53, 16.38, 22.36.
Jeżeli chodzi o pociągi zwykłe, to od 15 maja godziny odjazdu ze stacji łódzkich będą następujące:
Odjazd z Łodzi-Fabr.
0.36 do Kozłówek bezpośredni, poł. z Krakowem, Zakopanem i Zwardoniem.
1.40 do Kozłówek, poł. ze Skarżysk., Rozwad. i Lwowem.
5.10 do Kozłówek i Warszawy.
6.10 do Kozłówek, Słotwin.
7.05 do Kozłówek.
8.00 do Warszawy bezp. poł. na Kraków, Katowice i Tomaszów.
8.10 do Widzewa.
8.55 do Kozłówek (w dni świąteczne). Kurs. od 31.V.
9.25 do Kozłówek (w dni świąteczne (od 30.V)).

10.05 do Kozłówek, poł. z pośp. do Warszawy, poł. na Krynicy, Kraków, Katowice.
11.07 do Kozłówek z poł. do Tomaszowa i Skarżyska.
12.20 do Kozłówek.
13.30 do Kozłówek w dni robocze.
14.20 do Kozłówek z poł. na Warszawę.
15.20 do Kozłówek i Skarżyska bezpośredni.
15.55 do Kozłówek w dni robocze.
16.42 do Kozłówek.
17.30 do Kozłówek, Warszawy, Krakowa, Katowic.
18.35 do Kozłówek w dni robocze.
19.40 do Kozłówek.
20.45 do Kozłówek, bezpośred. poł. na Warszawę.
22.20 do Kozłówek.
23.00 do Kozłówek od 30.V, poł. na Zakopane przez Wadowice.
Odjazd z Łodzi-Kal.
0.30 do Zduńskiej Woli, poł. na Poznań, Ostrów, Berlin i Paryż.
6.15 do Warszawy, poł. na Baranowice.
7.22 do Gdyni bezp. i Ciechocinka.

7.28 do Dobronia, Kolumny, Łasku, Zduńskiej Woli.
8.10 do Kozłówek, poł. z Krakowem, Katowicami, Zakopanem i Krynicy.
9.14 do Ostrowa i Poznania, poł. na Berlin.
9.17 do Kutna, poł. na pośp.
9.50 do Główna w dni świąteczne; kursuje od 31.V.
10.20 do Łasku; kurs. w dni świąteczne od 31.V.
11.22 do Ostrowa i Poznania.
11.40 do Kutna, poł. z Nord.Ex. oraz wagon bezpośr. do Ciechocinka.
12.17 do Warszawy.
14.03 do Zgierza, Grotnik i Ozorkowa w dni nauki szkolnej.
14.23 do Główna w dni nauki szk.
14.25 do Zduńskiej Woli.
15.30 do Bydgoszczy.
15.34 do Ostrowa i Poznania.
16.22 do Warszawy.
17.32 do Zduńskiej Woli i Sieradza
18.15 do Główna w dni świąteczne; kursuje od 31.V.
19.40 do Ostrowa.
20.25 do Warszawy.
21.30 do Lwowa, bezp. od Skarż. pośp. oraz do Krynicy pośp.
22.10 do Gdyni bezpośredni.
22.40 do Zduńskiej Woli.

Jedynе кино дźwiękowe w ogrodzie
RAKIETA
Sienkiewicza 40, tel. 141-22

Dziś i dni następnych!
Idziemy po szczęście
z genialną **Grace Moore**
Początek o 4, w soboty, niedziele i święta o 12-ej.
Na I-szy seans wszystkie miejsca po **54 gr.**

DZWIĘKOWE KING PRZEDWISNIE

Żeromskiego 74/76, tel. 129-88.

Dziś i dni następnych!
Czy znacie ten rozkoszny głosik, tę najmilszą ze wszystkich aktorek na świecie, fenomen, cudowne dziecko, objawienie
wystąpi w filmie „NASZE SŁONECZKO”
Następny program: „Poznali się w Monte Carlo”. W roli głównej Liljana Harvey
Początek seansów o g. 5-ej, w niedziele o g. 2-ej
Wszystkie miejsca na pierwszy seans po **50 gr.**

KINO TEATR
MIRAZ
11 LISTOPADA 16

Dziś i dni następnych wielki podwójny program!
Dom Nr. 56 | „CARIOKA”
Dramat życiowy. W roli głównej KAY FRANCIS
W roli głównej **Dolores del Rio**

POGOTOWIE NOCNE
LINAS HACEDEK
 — 2222 —
Park HELENÓW

Dziś o g. 3-ej pp. odbędzie się **Wielka Zabawa Ogrodowa**
 połączona z **Festivalem Dziecięcym** pod kier. p. **Jana Mrozińskiego**, artysty teatru miejskiego.
 O godz. 8 wiecz. występ **znanej artystki LOLI FOLMAN** w swoim najnowszym bogatym repertuarze. **Fantowa Loteria!**
 Orkiestra pod dyr. Seweryna Pietruszki. **Wielka Fantowa Loteria!**
 Moc niespodzianek. — Konkursy. — Nagrody. — Bilety w cenie zł. 1.— i gr. 54 do nabycia w Tow. „Linias-Hacedek”, „Kultur-Lidze” i przy wejściu. — **UWAGA: Wejście na „Festival Dziecięcy” gr. 54.**

Niebywała okazja!
 Na krótki okres czasu **zniżyliśmy ceny obuwia letniego** **A. OGÓREK ZAWADZKA 11** | SPECJALNY DZIAŁ **OBUWIA MĘSKIEGO**
 — TELEF. 202-86. —

Wybory do Rady Miejskiej
Obwieszczenie.
 Na podstawie § 12 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 30 marca 1934 r. w sprawie regulaminu wyborczego do rad miejskich (Dz. U. R. P. Nr. 29, poz. 259), zmienionego rozporządzeniem z dnia 28 maja 1936 r. (Dz. U. R. P. Nr. 45, poz. 331), Główna Komisja Wyborcza podaje do powszechnej wiadomości, iż miasto Łódź zostało podzielone na 10 okręgów wyborczych i 203 obwody głosowania.
 Lokal Głównej Komisji Wyborczej: Plac Wolności Nr. 14 (I piętro — pokój Nr. 19), telefon 248-10.
 Godziny urzędowania Głównej Komisji Wyborczej od godz. 17 do g. 19. Ostatnim dniem zgłaszania list kandydatów na radnych jest dzień 3 września 1936 roku.
 Liczba wyborców uprawnionych do zgłoszenia listy kandydatów w każdym okręgu wyborczym: co najmniej 300 wyborców.
 Spisy wyborców będą wyłożone w lokalach 10 Okręgowych Komisji Wyborczych w czasie od 9 do 18 sierpnia 1936 roku codziennie w godzinach od 17-ej do 22-ej.
 Pość mandatów w poszczególnych okręgach i adresy Okręgowych Komisji Wyborczych:
 Okrąg Nr. I — posiadający 9 mandatów — ul. Wspólna 5/7
 Okrąg Nr. II — posiadający 5 mandatów — ul. Narutowicza 65
 Okrąg Nr. III — posiadający 6 mandatów — ul. Rokicińska 41
 Okrąg Nr. IV — posiadający 6 mandatów — ul. Kilińskiego 194 (Miljonowa 25)
 Okrąg Nr. V — posiadający 8 mandatów — ul. Podmiejska 21
 Okrąg Nr. VI — posiadający 4 mandaty — ul. Kątna 17
 Okrąg Nr. VII — posiadający 8 mandatów — ul. Al. I Maja 87
 Okrąg Nr. VIII — posiadający 8 mandatów — ul. Limanowskiego 124a
 Okrąg Nr. IX — posiadający 7 mandatów — Pl. Wolności 14
 Okrąg Nr. X — posiadający 11 mandatów — ul. Sienkiewicza 46
 W czasie wyłożenia spisów każdy mieszkaniec m. Łodzi:
 1) może przeglądać spisy wyborców i czynić odpisy; 2) ma prawo wnosić poparte odpowiednimi dowodami reklamacje z powodu pominięcia jego samego lub kogokolwiek innego w spisie wyborców oraz przeciwko wpisaniu osoby nieuprawnionej do głosowania. Reklamacje należy zgłaszać na piśmie lub ustnie do protokołu; przesyłanie pocztą jest wyłączone. Od decyzji Okręgowych Komisji Wyborczych w sprawach reklamacji nie służy odwołanie.
 Uwaga: W okresie sprawdzania spisów wyborców na każdym domu będzie wywieszona kartka, wskazująca do jakiego okręgu wyborczego należy mieszkańcy danego domu.
 Łódź, dnia 8 sierpnia 1936 roku.
 Za Główną Komisję Wyborczą
 Przewodniczący
 (—) O. WECSILE
 Wiceprezes Sądu Okręgowego.

Do akt. Nr. Km. 2557 | 55
OBWIESZCZENIE.
 Komornik Sądu Grodzkiego w Łodzi, rew. 14-go zamieszkały w Łodzi przy ul. Piotrkowskiej 132 na zasadzie art. 602 K. P. C. ogłasza, że w dniu 14 sierpnia 1936 r. o g. 14 w Łodzi przy ul. Piotrkowskiej 261 odbędzie się publiczna licytacja ruchomości, oszacowanych na łączną sumę zł. 1293.— a mianowicie:
 4 worki maki żytniej, urządzenie sklepu, lustro, waga stołowa, waga dziesiętna, biurko, maszyna mech do mieszenia ciasta, maszyna do wydziałania ciasta i młynek do mielienia bułki
 które można oglądać w dniu licytacji w miejscu sprzedaży, w czasie wyżej oznaczonym.
 Łódź, dn. 29 lipca 36 r.
 Komornik: (—) W. Trzebiatowski
 Sprawa Marty Langhoff p-ko K. Barczyńskiemu.

Do akt. Nr. Km. 1315 | 56
Obwieszczenie
 Komornik Sądu Grodzkiego w Łodzi, rew. 13-go zamieszkały w Łodzi, przy ul. Andrzeja 11 na zasadzie art. 602 K. P. C. ogłasza, że w dn. 14 sierpnia 1936 r. o godz. 12 w Łodzi przy ul. Andrzeja 35 odbędzie się publiczna licytacja ruchomości a mianowicie: mebli, oszacowanych na łączną sumę zł. 810.—
 które można oglądać w dniu licytacji w miejscu sprzedaży, w czasie wyżej oznaczonym.
 Łódź, dn. 22.7.36 r.
 Komornik wz. (—) M. Lipiński
 Sprawa Tow. Ub. „Przezorność” p-ko Jakubowi Poznańskiemu.

WYTWÓRNIĄ
Szlachetnej Wyprawy Fasadowej i Sztucznego Kamienia
 p. n.
„FASKALIT”
 Świad. Ochronne Urz. Pat. N. Z. 38253
 wł. SZ. RAJS
 ŁÓDŹ, UL. 11-GO LISTOPADA 88. — TELEFON 181-54.
 Wykonuje zamówienia we wszystkich kolorach, szybko i solidnie. Polecam również wszelkiego rodzaju materiały budowlane oraz wszelkiego rodzaju MARMURY krajowe i zagraniczne.

PROFESOR MUZYKI
FELIKS HALPERN
 Zapisy 4—5. Al. Kościuszki 53

Prof. Stanisław Nirnstein
 udziela lekcji gry fortepianowej początkującym, średnio grającym i zaawansowanym po cenach ——— przystępnych ———
 ul. Traugutta Nr. 12, m. 17.

Centralna Ładownia Akumulatorów Łódź
 RADJOWYCH SAMOCHODOWYCH MOTOCYKLOWYCH
 PIOTRKOWSKA 167 TEL. 205-21.
 NA TELEF. WEZWANIE TEL. 205-21 TEL. ODBIERAMY I DOSTARCZAMY AKUMULATORY DO DOMÓW
 WARSZTATY REPARACYJNE WYPOŻYCZANIE AKUMULATORÓW

Bacność Letnicy Wiśniowej Góry, Stróżewa i Kraszewa!
 „Głos Poranny” można otrzymać codziennie o g. 7 rano w willi Kawuli, naprzeciw chłodni u gazeciarza Jamnika

Dr. med.
M. JAKOBSON
 chor. chirurgiczne (Spec.: chirurgia kostna)
powrócił
 Ul. Dr. Sterlinga 22, tel. 174-42.

DOKTOR KLINGER
 spec. chor. seksualnych, wenerycznych i skórnych (włosów)
 Andrzeja 2, tel. 132-28
 powrócił
 Przyjmuje od 9—11 rano i od 6—8 w w niedziele i święta od 10—12

Dr. med.
H. LUBICZ
 CHOROBY SKORNE, WENERYCZNE I MOCZOPŁCIOWE
 Cegielniana 7, tel. 141-32.
 Przyjmuje od g. 8—10, 12—2, 5—8 w niedziele i święta od 9—11.

DOKTOR M. Wolfson
powrócił
 Narutowicza 2, tel. 128-83

Lekarz - dentysta
N. Kaczanowski
 przyjmuje w Ambulatorjum T-wa „LINAS HAMISZMORIM”
 Piłsudskiego 21
 tel. 242-55
 w godz. od 9—11 rano i od 5—9 w.

Dr. B. Hurwicz
 choroby skórne i weneryczne
 Piotrkowska 10
 Przyjmuje od 8—11 i od 5—9 w niedz. i święta od 8—1

Dr. med.
Artur Banasz
 chirurg-urolog
 4—6 pp.
 przeprowadził się
 na ul. Piotrkowską 121
 tel. 139-88

Lek. dent.
P. Erlichowa
powróciła
 Kilińskiego 41, tel. 172-95
 przyjm. od 1—8 w.

Dr. med.
J. Szmertowski
POWRÓCIŁ
 Akuszer i chor. kobiece
 Piotrkowska 17, tel. 107-13
 przyjmuje od 6—8 wiecz.

DR. MED.
NIEWIAŻSKI
 Specjalista chorób wenerycznych skórnych i seksualnych
 Andrzeja 5, telef. 159-40
 przyjmuje od 8—11 rano i od 5—9 w w niedziele i święta od 9—12

Prof. CELINA SANDLER
 W dniu 18 i 19 bm. osobiście będzie udzielać porad indywidualnego stosowania kosmetyków
„RAVIS”
 opartych ściśle na podstawach naukowych, w gabinecie kosmetyki lekarskiej Dr. med. Lewinsonowej,
 Piotrkowska 88. Tel. 143-63.
PORADY BEZPŁATNE.

Dr. med.
S. KANTOR
 Spec. chorób skórnych i wenerycznych
 UL. PIOTRKOWSKA 90
 tel. 129-45
 Przyjmuje od 8—2 i od 6—9 wiecz W niedz. i święta od 8—2.

Dr. med.
Paulina Lewi
 Gdańska 117, tel. 221-61
 Choroby kobiece i położnicze
 przyj. od 12—1 i od 4—6.

DR. MED.
S. Druubin
 przyjmuje porody i operacje ginekologiczne
 w swojej prywatnej klinice
„SANTE” ul. 6-go Sierpnia 17,
 tel. 153-10.

Lekarz - dentysta
Tadeusz Babad
 wznowił przyjęcia
 Nawrot 1-a, tel. 205-22

Dr. med.
TREP MAN
 specjalista chorób wenerycznych skórnych, moczopłciowych
 Zawadzka 6, tel. 234-12
 przyjmuje od 8—11 r. 2—4 i 6—8 w. Szkoła Kosmetyki przy Instytucie

MORSZYN-ZDRÓJ
 KOMFORTOWE PENSJONATY
„ITALIA” i „FELICJA”
 WYKWINTNA KUCHNIA DJETETYCZNA I DJABETYCZNA. POŁOŻONE NA TLE LASU W OGRÓDZIE, OBOK PARKU ZDROJOWEGO
 JASNE SŁONECZNE POKOJE — DUŻE TARASY. Woda bieżąca. — Światło z elektrowni zdrojowej.
 CENY PRZYSTĘPNE.
 Zarząd: T. Opoczyńska (z Łodzi)

Dzisiejszy numer „REWJI” zawiera m. in. następujące rzeczy:
 Z. Y. X.: Ostatnia stawka hyperkapitalizmu
 M. Asaf: Arabowie palestyńscy.
 W. Kuzniecowa: Wszystko dla napaści
 G. Timofiejew: Rzeźbiona historia kultury polskiej
 J. Kowal: Gigantyczne przygotowania do wojny.
 Dr. N. Lubnicki: Człowiek rodzi się dwa razy
 M. Werber: Paul Spaak
 B. Richter: Wyciąganie robaków z głowy
 III i Petrow: Niebieskie auto (Humoreska).
 Oscar Rey: Nieublagany wróg ojczyzny
 F. Feber: Tempo... Cambridge...
 B. Bodo: Zaproszenie (Nowela)

Hyperkapitalizm amerykański pójdzie do ostatecznej rozgrywki pod sztandarem faszyzmu

Pod tym tytułem ogłosił w paryskim dwumiesięczniku „Sowremiennyje Zapiski” znany rosyjski ekonomista i statystyk, W. Wojtyński, swe wrażenia z pobytu w Stanach Zjednoczonych.

Autor omawia zwłaszcza tak zwany eksperyment Roosevelta, dając ciekawe i dokładne sformułowanie tego eksperymentu i czyniąc zarazem szereg własnych uwag.

Wedle Wojtyńskiego, tak zwany eksperyment Roosevelta powstał nie odrazu, lecz stopniowo. Jednakże wszystkie poszczególne części Rooseveltowskiego eksperymentu łączy ogólna zasada, którą Wojtyński określa, jako

regulację gospodarki narodowej przez państwo w sensie realizacji sprawiedliwości społecznej.

Za główne części składowe eksperymentu Roosevelta należy uważać:

I) politykę rolną, która znalazła wyraz w zorganizowaniu tak zwanej „AAA” (Agricultural Adjustment Administration),

II) przemysłową politykę, związaną z t. zw. NRA.,

III) finansową politykę.

Stworzona przez Roosevelta instytucja „AAA”

łączy farmerów na gruncie dobrowolnego udziału w realizacji ogólnego planu zasiewów.

Początkowo plan polegał na ograniczeniu produkcji celem zlikwidowania zapasów i podwyższenia cen produktów rolnych.

Państwo niczego farmerom nie narzucało, lecz jedynie proponowało zawieranie umów z ministerstwem rolnictwa, płacąc im określoną

rentę za każdy nieobsiany hektar.

Fundusze na tę rentę zostały utworzone w drodze nakładania specjalnego podatku na przemysł, przetwarzający produkty rolne. W wyniku tej polityki rolnej Stany Zjednoczone przynajmniej czasowo zwolniły się z ucisków kryzysu rolnego. Zapasy znacznie zmalały, ceny się wzmościły i poraz pierwszy od roku 1929 gospodarka rolna znów stała się zajęciem rentownym

i farmerzy znów zaczęli figurować jako konsumenci maszyn rolniczych, samochodów itd.

Nasutek skarg przemysłowców

sąd najwyższy wypowiedział się przeciwko AAA,

jako środkowi sprzecznemu z duchem i literą amerykańskiej konstytucji, aczkolwiek w chwili wy-

roku było przeszło 6 milionów umów rządu z farmerami. Jednakże rolnicy tak dalece dążyli do zachowania zasady kontroli państwowej nad cenami produktów rolnych przy pomocy regulacji produkcji, iż kongres zastąpił „AAA” inną organizacją, zmieniając jedynie jej formę prawną.

Przemysłowa polityka Roosevelta miała na celu

skrócenie dnia roboczego we wszystkich przedsiębiorstwach, zwiększenie ilości zatrudnionych przez nie robotników i pracowników oraz podwyżkę płac i zarobków.

Dla realizacji tej polityki, państwo zawierało umowy z poszczególnymi przedsiębiorcami, lub całymi branżami. Były to t. zw. „kodeksy”, które „dyktator” przemysłu, generał Johnson, podpisywał całymi paczkami. W ten sposób na terenie przemysłu, jak i w rolnictwie,

prezydent Roosevelt poszedł na kompromis

i zamiast drogi ustawowej ograniczył się do systemu nawpół dobrowolnego, nawpół przymusowego porozumiewania się państwa z przemysłem. System NRA. pośrednio sankcjonował robotnicze związki zawodowe, czyniąc z nich swego rodzaju instytucję prawa publicznego.

Ta polityka przemysłowa spowodowała wprawdzie wyżkę cen, lecz z jednej strony nie była ona groźną ze względu na ogólny niski poziom cen w lecie roku 1933 zaś dla eksportu amerykańskiego podwyżka kosztów produkcji nie była groźną ze względu na obniżenie kursu dolara.

W. Wojtyński dla charakterystyki wyników tej polityki przemysłowej przytacza szereg tabel statystycznych za lata 1929 —

1935. Nie będziemy tabel tych porównać wskaźniki z marca 1933 roku i z grudnia 1935 roku, by móc zdać sobie sprawę z ogólnej tendencji gospodarki przemysłowej USA. Dla produkcji przemysłowej odnośne cyfry brzmią: 56 i 104 (wzrost 86 proc.), dla górnictwa — 81 i 102, dochód narodowy — 39,5 i 48,6, wskaźniki stanu zatrudnienia w przemyśle przetwórczym — 59 i 85, wskaźniki globalnej sumy zarobków i płac — 37 i 77. Wedle obliczeń Wojtyńskiego w tych samych mniej więcej rozmiarach **zwiększył się dochód drobnych rolników.**

Dla przemysłowców polityka ta również miała wyniki dodatnie: liczba upadłości spadła poniżej poziomu z okresu 1925/29, dywidendy wzrosły, kursy giełdowe się wzmościły. Gorzej przedstawia się sprawa walki z bezrobociem, aczkolwiek

liczba przypuszczalnych 15 milionów bezrobotnych z okresu końca rządów Hoovera spadła do 5 — 6 milionów.

To zmniejszenie bezrobocia zostało osiągnięte z jednej strony dzięki skróceniu dnia roboczego, a z drugiej strony dzięki zorganizowaniu robót publicznych na wielką skalę.

Nie bacząc na powyższe wyniki, polityka przemysłowa Roosevelta — New Deal — się załamała. Przyczyna leży głównie w opozycji przemysłowców, którzy przeciwstawiają się wzmocnieniu roli robotniczych związków zawodowych oraz udziałowi poszczególnych klas społecznych w podziale dochodu narodowego, jakimi wynikał z polityki Roosevelta z korzyścią dla farmerów i robotników oraz klas średnich, czyli dla ogółu mas pracujących.

Politykę finansową Roosevelta określa W. Wojtyński jako **politykę czasowego deficytu budżetowego.**

Wedle tej koncepcji zadań polityki finansowej w okresie walki z kryzysem nie mogą wyczerpywać wymogi oszczędności i równowagi budżetowej. Jako przejściowy środek, umożliwiający ożywienie gospodarki narodowej, omawiana koncepcja zaleca

powiększenie wydatków państwowych poza granicę wpływów budżetowych.

W ten sposób państwo wywołuje zwiększenie produkcji, która nasutek długotrwałej depresji została mocno skurczona. —

Przedwstępny warunkiem wprowadzenia tej koncepcji w życie było

oderwanie dolara od parytetu złota.

Polityce finansowej Fr. Roosevelta przeciwnicy zarzucają, iż ciężar walki z obecnym kryzysem gospodarczym przerzucą on na barki przyszłych pokoleń przez zwiększenie długu państwa

Argument ten jest mało istotny tembardziej, że według obliczeń rosyjskiego statystyka:

1) w okresie rządów Fr. Roosevelta dług państwa wzrósł o 6 — 7 miliardów dolarów,

2) Wskutek oderwania dolara od parytetu złota, dług państwa wy USA., wyliczony w złocie, jest obecnie mniejszy, niż za rządów Hoovera,

3) w przeliczeniu na „dolary towarowe” w ciągu ostatnich 3 i pół lat dług państwowy wzrósł w mniejszym stopniu, niż dochód narodowy,

o ile zaś wyrazimy ten dług w ekwiwalencie pszenicy, bawełny i t. p. — to zadłużenie U. S. A. zmniejszyło się o połowę,

4) w stosunku do bogactw kraju, dług państwowy U.S.A. jest daleko niższy, aniżeli dług państwowy krajów europejskich — jak Anglja, Francja lub Belgja.

Opozycja jest w stosunku do prezydenta Roosevelta nieprzejednana. Zwalczając go zwłaszcza przy pomocy nie przebiegającej w środkach demagogji, opozycja ta oskarża go o łamanie konstytucji, zakusy dyktatorskie, partyjnictwo, rozrzutność, i t. d. Wedle W. Wojtyńskiego, wszystkie te argumenty nie wytrzymują krytyki. Właściwie prezydent Roosevelt naraził sobie feudalów gospodarczych, a gnatów przemysłu dlatego, iż ze-

rwał z indywidualizmem i liberalizmem gospodarczym,

który się doszczętnie skompromitował. Pewien odłam tradycjonalistów pomstuje na Roosevelta dlatego, iż wbrew długo trwałej tradycji,

rzucił on w wir walki hasła socjalne społeczeństwa,

kontynuując w ten sposób linję, rozpoczętą przed stu laty przez prezydenta - ludowca Jacksona, siódmego prezydenta U. S. A., który wykorzystał swe prawo weta, by przeciwstawić się decyzji kongresu w sprawie przywileju Banku USA., widząc w niej niebezpieczeństwo wszechpotęgi arystokracji pieniężnej.

Jackson — Wilson — Fr. Roosevelt — oto linja nateżenia walki prezydentów - demokratów przeciwko plutokracji finansowo-przemysłowej.

Polityka Roosevelta, New Deal, wychodziła z założeń:

1) **kapitałisci ponoszą zbiorową odpowiedzialność za kryzys i bezrobocie;**

indywidualizm i liberalizm gospodarczy doprowadził gospodarce w ślepią uliczkę;

2) **niechęć bezrobotnych i farmerów to nie tylko wynik kryzysu, lecz i przeszkoda na drodze zwalczania kryzysu, zatem**

należy przywrócić masom pracującym zdolność nabywczą;

3) **spadek cen w latach kryzysu spowodował zubożenie wierzycieli kosztem dłużników; ten spadek cen należało wstrzymać i następnie wywołać wyżkę cen;**

4) **dla przełamania paniki finansowej, wywołanej w momencie ustąpienia Hoovera, prezydent Roosevelt wprowadził kontrolę nad bankami i następnie oderwał amerykańską walutę od parytetu złota, umożliwiając tem pośrednio roboty publiczne na wielką skalę.**

W. Wojtyński jest zdania, iż większość założeń teoretycznych i posunięć prezydenta Roosevelta i jego „trustu mózgów” jest zupełnie słuszną.

To też Roosevelt idzie do walki wyborczej pod sztandarem gospodarki planowej. Najprawdopodobniej okaże się on zwycięzcą i będzie kontynuował swoją politykę gospodarczą i socjalną. Wywoła to zaostrzenie konfliktu z feudalami gospodarczymi, którzy w znacznej części wzorem swych europejskich braci porzucą teren walki legalnej i przejdą do walki pozalegalnej, obiorą drogę faszyzmu.

Byłaby to ostatnia stawka nie tylko rooseveltyzmu, co amerykańskiego hyperkapitalizmu.

Z. Y. X.

Dwa wrażenia

Jak widzi okno wystawowe małżonka, a jak — małżonka?

M. ASAF

ARABOWIE PALESTYŃSCY

Michael Asaf, znany i zasłużony działacz robotniczy, uchodzi w Palestynie za najwybitniejszy autorytet w sprawach arabskich. Owocem wielkiej erudycji i wnikliwości badawczej Asafa jest podstawowe dzieło „O arabskim ruchu narodowym“, którego pierwszy tom ukazał się w roku ubiegłym nakładem wydawnictwa „Dawar“. Asaf ogłosił niezliczoną ilość rozpraw i essayów o życiu politycznym, gospodarczym i kulturalnym arabsów palestyńskich na łamach „Hatekufy“, „Achdut Haawoda“, „Palestina“ i innych pism sjonistycznych. Artykuł poniżej drukowany był zamieszczony w „Roczniku Palestyny“ w roku 1935.

(REDAKCJA).

I.

Czterema strumieniami płynie życie arabsów w Palestynie:

- 1) działalność prywatna,
- 2) działalność państwowa,
- 3) kontakt z żydami i
- 4) ruch polityczno - społeczny. Pierwsza odnoga jest najobszerniejsza, to też prawie zawsze styka się z dwiema sąsiednimi. Najczęściej działalność prywatna stara się ominąć ruch polityczno-społeczny i dlatego kontakt jej z nim jest bardzo słaby.

Arabski ruch polityczny dąży konsekwentnie do zniweczenia normalnych stosunków sąsiedzkich między ludnością arabską a żydowską Palestyny. Na tym odcinku „pracy“ może poszczycić się nielada sukcesami, wbijając klin niezgody i sięjąc ciągły niepokój przez dziką, nieprzebierającą w środkach agitację pogromową. Słaba jest natomiast ingerencja arabskiego ruchu politycznego w dziedzinie pracy, objętej przez mandataryjską. Rząd bowiem jest zbyt silny i niewiele sobie robi z nieprzyjaznej postawy młodego arabskiego nacjonalizmu.

II.

Jest bardzo trudną rzeczą określić zasięg arabskiej działalności prywatnej, a to głównie z tego względu, że do dnia dzisiejszego nie przeprowadzono żadnej oficjalnej statystyki. Arab obawia się „złego oka“ i dlatego wiadomości, które czerpiemy z prasy, są nietylko szczupłe, ale i niepewne. Fachowcy obliczają, że w roku 1934 arabowie zasadzili 35.000 dunamów ziemi pod pardsesy. O ile nawet ta liczba jest przesadzona, to jednak należy stwierdzić, że w żadnym innym roku nie wykazali arabowie takiej rzetelności i przedsiębiorczości. Również mleczarstwo i warzywnictwo znacznie się rozwinęło.

Arabskie skupienia miejskie w Jaffie, Hajfie, Ramle i Tul - Kareem wzrosły liczebnie. Dochód magistratu jaffskiego obliczono w roku 1934 na 60.000 funtów. Obok starego Ramle powstaje nowe. Ruch budowlany w miastach zatacza coraz szersze kręgi. „Felestin“ podawała, że z powodu wielkiego święta muzułmańskiego 4.000 robotników arabskich, zatrudnionych przy budowie w Jaffie, wróciło do swych wiosek.

Również gałęź transportu wykazuje znaczny wzrost. Z końcem 1932 roku liczba arabskich samochodów sięgała 2.800, a z końcem 1934 — 4.500. Czyniono też próby powołania do życia ruchu spółdzielczego.

Arabski przemysł nie podążył za tym ogólnym rozwojem i pozostał znacznie w tyle. Natomiast rozwinął się przemysł drobny, głównie zaś rękodzielniczo.

Eksperyment stworzenia banku hipotecznego o kapitale zakładowym 1 miliona funtów spalił się na panewce. W tym czasie znacznie się rozwinął „Bank Arabski“, który podniósł swój kapitał zakładowy do 45.000 funtów i podwyższył cenę akcji.

III.

Rząd palestyński poświęcił wiele czasu i wysiłku na pomoc arabom, której dotychczas udzielał w nikłej mierze. — Przedewszystkiem rząd zajął się kwestią agrarną. I tak zmniejszono podatki, anulowano zaległe długi, udzielono długoterminowych pożyczek, wspierano dotkniętych nieurodzajem, wreszcie dokończono wiele starań, by wyszkolić nowe kadry przyszłych rolników. W roku 1934 rząd anulował sumę 250.000 funtów, którą w formie podatku mieli wplę-

cić arabscy fellachowie. Powstały nowe stacje doświadczalne dla rolnictwa, rząd starał się zainteresować ludność arabską swymi poczynaniami, pozyskać sobie fellachów i zdobyć ich sympatię przez organizowanie „Dni rolnika“, mających urozysty i masowy charakter. Mimo, że wyniki tego nowego kursu politycznego wydadzą owoce po kilku dopiero latach, możemy już stwierdzić, że rząd skoncentrował swą uwagę wokół rozbudowy i podniesienia stanu rolnictwa wśród arabsów palestyńskich.

Niemniejszą uwagą darzy się arabskie miasta. Wielką przyszłość gospodarczą posiada Tul - Kareem, miasto, leżące przy szosie, która prowadzi do morza.

Rząd wybudował rozległą sieć szos w połaciach kraju, zamieszkałych przez arabsów. W ostatnich latach powstało szereg nowych szkół arabskich. Głód wiedzy wśród arabsów ciągle wzrasta. — W roku 1934 50.000 uczniów arabskich (muzułmanie i chrześcijanie) uczęszczało do szkół. Rząd nie szczędził wysiłków i kosztów, by zaskarbić sobie przychylność arabsów. W roku 1934 powstało też 14 kas pożyczkowych we wsiach arabskich.

Liczba arabsów, zatrudnionych w gospodarstwach żydowskich, powiększa się stale. Sztuczne tamowanie żydowskiej imigracji, przy jednocześnie nielegalnej imigracji arabsów z sąsiednich krajów, znacznie powiększyło liczbę miejscowych i napływowych robotników arabskich, znajdujących pracę w żydowskim prywatnym sektorze rolnym. Silne zapotrzebowanie rąk roboczych spowodowało, że arabowie osiągnęli podwyżkę płac i starali się, w miarę możliwości i uświadomienia, tworzyć i organizować związki zawodowe.

Żydowscy i arabscy kupcy z Tel - Awiwu i Jaffy zajmowali się dostawami do portu hajfskiego. Ruch nacjonalistyczny nie mógł zatamować daleko idącej kooperacji gospodarczej ludności arabskiej i żydowskiej, która znalazła wyraz w licznych zjazdach i konferencjach.

Wielka zmiana na lepsze nastąpiła również w życiu municypalnym. Rzu-

cenie „klatwy“ na Targi Lewantyńskie przez nacjonalistów nie odniosło żadnego skutku. Stosunki zacieśniły się. Życie zwyciężyło!

Wystarczy zetknąć się z arabami, mieszkającymi w odległych miastach, gdzie niema żydów, by się przekonać, jak ląkną ich przybycia. Nablus, twierdza arabskiego nacjonalizmu, jest tego najlepszym dowodem. Część jego mieszkańców przeniosła się do Jerozolimy, Hajfy i Jaffy, część emigruje do Iraku, pozostali zaś wypytują żydów, dlaczego ominęli to „przeklęte a błogosławione“ miasto.

W miastach, w których niema żydów, ledwie się daje zauważyć jakikolwiek rozwój. Hamdi - Nabulusi, zasłużony arabski działacz z Jaffy, nie lęka się przyznać, że sytuacja gospodarcza w Palestynie jest znacznie lepsza, niż w Syrii. Powodem tego — sprzedaż ziemi żydom i rozwój eksportu „złotego owocu“. Najwymowniejszym dowodem waz jennego zbliżenia ideowego i politycznego ludności palestyńskiej jest plan stworzenia w Palestynie kantonów na wzór Szwajcarii. Plan ten uznaje Palestynę za siedzibę narodową żydów, lecz dąży do wytyczenia jej terytorjalnych granic.

IV.

Polityczny ruch arabsów nieznacznie posunął się naprzód. Nie powiedział też nic nowego. Nadal zwalczał deklaracje Balfoura. To stanowisko oddaliło go od rzeczywistości. Ruch podlega dalszym powikłaniom. Arabowie widzieli zawsze w Anglikach przyczynę swoich niepowodzeń. W ostatnich latach udało się władzom pozyskać przywódców, wybitnych działaczy i dziennikarzy, którzy zaczęli głosić „świętą wojnę“ przeciw żydom, a dopiero następnie „przeciw Anglikom“. Partja niezależnych, utworzona w roku 1933, dążyła do wzmocnienia ducha opozycji antyangielskiej wśród ludności arabskiej. Była ona prześladowana przez władze palestyńskie i przywódców konkurujących ugrupowań. Na początku roku 1934 przystąpiła do organizowania pod sztandarami swymi arabskiej młodzieży, którą nawoływała do czynnych wystąpień przeciwko rządowi. Wyniki tej akcji nie dały na siebie długo czekać: dziesiątki zabitych i setki rannych. Należy mimochodem zaznaczyć, że w rozgrywce tej między angielskimi władzami i arabskimi nacjonalistami zostali tym razem, na szczęście, pominięci żydzi. A co najważniejsze, dzięki usilnym staraniom Agencji Żydowskiej nie wstrzymano imigracji do Palestyny, która by-

ła bezpośrednią przyczyną wystąpień arabskich. Po kilku miesiącach wszystko się uspokoiło. Arabscy przywódcy ograniczyli się do zebrania 30 tysięcy funtów na rzecz ofiar zamieszek — i na ten smutny ten rozdział zakończył się.

Rząd pociągnął do odpowiedzialności przywódców arabskich, którzy skwapliwie wycofali się z całego przedsięwzięcia. Przy niemem poparciu rządu arabscy nacjonalisci zaczęli tropić nielegalną żydowską imigrację. Młodzi zapaleńcy, a szczególnie arabscy skauci z pod znaku nieprzejednanych nacjonalistów, otrzymali możliwość nowych eskapad i awantur. W końcu doszło do tego, że grupa skautów z Tul - Kareem odważyła się ogłosić publicznie, że przygotowuje się do przemarszu przez żydowską kolonię Natanje, kierując się w stronę morza, by strzec jego brzegów przed „nawalą żydowską“. Naturalnym wynikiem tego było starcie między skautami arabskimi a żydami, przy czym jeden ze skautów został zraniony. I znów na łamach prasy palestyńskiej rozpętała się szalona burza.

W roku 1934 arabski ruch nacjonalistyczny podjął wzmoczoną kampanję antysjonistyczną w Palestynie i poza jej granicami. Delegacja palestyńskich muzułmanów odwiedziła Irak i Indje. Specjalni wysłannicy działali na terenie Persji, Egiptu i Syrii. Naczelny mufti nie omisszał żadnej okazji, by podsyć płomień nienawiści do sjonistów.

W roku 1934 powstał nowy dziennik arabski o formacie znacznie większym od pism hebrajskich, pod nazwą „Obrońca“. Rząd palestyński wymierza podatek prasowy w zależności od objętości gazety. Z tego też względu prasa palestyńska ukazuje się w niewielkiej ilości stron i bardzo dużym formacie. Sprawdza się tu znane przysłowie: I wilk jest syty i owca cała. Czytelnik otrzymuje gazetę normalnej zawartości, gazeta zaś oszczędza na podatkach.

(„Krzywda“ dzieje się jedynie... rządowi Jego Królewskiej Mości. — Przyp. tłum.) — Pismo „Pan - Islam“ powiększyło swój format, „Pan - Arabia“ wielbi faszyzm, tak bliski sercu młodych arabskich narodowców. Także „Felestin“ nie „grzeszy“ miłością do żydów. I tak codziennie cztery gazety sięją jad nienawiści i z wyrafinowaną demagogią judzą przeciwko żydom i sjonizmowi. Również angielskie pisma, wychodzące w Palestynie, dolewają oliwy do ognia.

Arabski ruch skautowy, skupiający w głównej mierze młodzież w wieku „wojskowym“, stale się rozwija i wzrasta liczebnie. Arabscy nacjonalisci pokła dają wiele nadziei w tym ruchu, który jest przepojony faszystowskimi i ultra - nacjonalistycznymi hasłami.

Realna praca arabskiego ruchu narodowego dała bardzo mizerne wyniki. — „Kasa Ludu“, której zadanie polegało na wykupywaniu ziemi, nie nie zdziałała. — Tylko naczelna rada muzułmańska nabyła 6.000 dunamów gruntu w Tul - Kareem, mające przejść w posiadanie żydów. Związek młodzieży muzułmańskiej w Ramle zbudował szkołę, a organizacja kobiet arabskich w Jaffie zorganizowała lecznicę chorób oczu, imienia króla Fajzala.

W konkluzji należy stwierdzić, że ludność arabska Palestyny, a przede wszystkim te jej części, które sąsiadują z żydami, znacznie wzrosła. Place powiększyły się. Śmiertelność zmalała. — Jedno z pism arabskich podaje: „Według obliczeń wydziału zdrowia w okręgu Tul - Kareem ilość narodzin 6-krotnie przewyższa śmiertelność. Jeśli stan ten będzie trwał nadal, ludność arabska w Palestynie będzie się rocznie powiększać o 75 tysięcy głów“. O ile nawet obliczenie to nie jest zupełnie ścisłe, jest ono bardzo prawdopodobne.

Kiedy balon pójdzie do góry?

Angielska karykatura zamieszczona w „Daily Mail“ w okresie gdy Anglja, Francja i Belgja nie wiedziały jeszcze, czy Niemcy i Włochy wezmą udział w konferencji państw locarneńskich.

10 tys. kilometrów bez lądowania

Od Costesa i Lindbergha do wyczynów lotników sowieckich

Odważny w pomysłach i imponujący w wykonaniu przelot samolotu sowieckiego „ANT-25” z Moskwy przez Arktykę do Nikolajewsk i z powrotem przez Chabarowsk nasuwa refleksje na temat dalekich lotów, składających się na bogaty, a zdumiewający łańcuch.

Pierwszy przelot, zarejestrowany, jako rekord lotu bez lądowania, był dziełem francuskich lotników Lemaître'a i Archaucharda. W dniach 3 — 4 sierpnia 1925 roku przelecieli oni przez 25 godzin 3166 kilometrów na trasie Estamps — Villa Cine Rose. Przelot ten odbywał się na przestudowanej trasie z wyraźnymi punktami orientacyjnymi w terenie i z szeregiem dobrych lotnisk po drodze.

W analogicznych warunkach minęły następne cztery rekordowe loty, wykonane w 1926 roku również przez Francuzów, przy czym każdy następny rekord wynosił o 200 do 400 kilometrów więcej od poprzedniego. We wszystkich tych wypadkach stosowano możliwie najlepsze i najekonomiczniejsze do zużycia paliwa motory. Ostatni z tych lotów, wykonany przez Costesa i Regneau z Paryża do Dżasku — osiąga odległość 5396 klm.

W 1927 roku rekord długości lotu odbierają Francuzom Amerykanie. W odróżnieniu od swych poprzedników, latają oni wyłącznie nad Atlantykiem. Pierwszy wyczyn w tej dziedzinie był dziełem popularnego pilota Lindbergha. Lot jego, który odbił się głośnie echem w całym świecie, miał miejsce na wiosnę 1927 roku.

Wieczorem dnia 21 maja w chwili, gdy w mieście już zaczęto zapalać latarnie, na lotnisku paryskim Le Bourget wylądował niewielki jednopłatowiec z oszkloną kabiną, a z wnętrza wylazł wysoki młody człowiek, który właśnie przeleciał przez ocean, oddzielający Stany Zjednoczone od Francji. Odległość 5809 klm. przeleciał on w 33 godziny i 30 minut. Ten lot, stał rannie obmyślony przez Lindbergha, był rezultatem długotrwałego treningu na specjalnie skonstruowanym pod nadzorem samego pilota aparacie. Lot Lindbergha zainaugurował, jak zobaczymy za chwilę, całą serię lotów z Ameryki do Europy i Azji.

Drugi lot ze St. Zjednoczonych do Europy odbył się po upływie półtora miesiąca (4 — 6 lipca) na dwuosobowym jednopłatawcu firmy Reith - Belanca, a wykonali go piloci Chamberlain i Lewin. Odległość 6294 klm. z Nowego Jorku do miejsciny Helft (150 klm. od Berlina) przelecieli oni przez 43 godziny. Chamberlain chciał dotrzeć aż do Moskwy, ale brak benzyny zmusił go do lądowania pod Berlinem.

W 1928 roku rekord lotu na

odległość, przechodzi do włoskich Ferrari i Del Prete, którzy przelecieli bez lądowania z Rzymu do Turu (7188 klm.).

W następnym 1929 roku francuzi znowu odzyskują palme pierwszeństwa. Lotnik Costes wraz z Bellontem odbywają znaną już Francuzom trasę z Paryża do Cieckaru. Przebywszy 7905 klm., przeszło połowę swej drogi lecieli nad terytorium ZSRR.

Dopiero w czerwcu 1931 roku lotnikom amerykańskim Bordmanowi i Pallandrowi udaje się pobić francuski rekord i przelecieć 8065 klm. z Nowego Jorku do Istambułu przez ocean i całą południową Europę. Rekord ten utrzymują ame-

rykanie przez półtora roku — do 8 lutego 1933 roku, gdy lotnicy angielscy Hydorf i Peacocklets na aparacie specjalnie skonstruowanym dla pobicia rekordu, przelatują 8544 klm. z Londynu do Południowej Afryki. Ten przelot jest ciekawy dlatego, że po raz pierwszy zbadano podczas niego funkcjonowanie mechanicznego pilota, który znakomicie ułatwia pracę pilota.

W tym samym roku w dn. 5 — 7 sierpnia francuscy piloci Codos i Rossi lecą przez Atlantyk z Nowego Jorku do Rajaku (Syrja) i na samolocie „Bleriot 110” odbywają trasę długości 9104 klm.

Tym razem rekord francus-

ki utrzymuje się przez niespełna trzy lata.

W dniach 20 — 22 lipca b. r. udaje się pobić ten rekord lotnikom sowieckim Czkałowowi, Bajdukowowi i Bielakowowi, którzy przelecieli bez lądowania 9375 klm. w ciągu 56 godzin i 24 minuty.

Analizując trasy tych lotów bez lądowania w ogóle, łatwo stwierdzić ich systematyczność i skoncentrowanie w czterech określonych kierunkach:

- 1) Nowy Jork — Europa — Azja.
- 2) Londyn — Afryka — Australia.
- 3) Paryż — Azja — Arabia.
- 4) Rzym — Południowa Ameryka.

Wszystko dla napaści!

Flota powietrzna jest najbardziej agresywną i niszczycielską bronią

Szybkość, wysokość i odległość lotu

Cały szereg czynników wpływa na taktykę i sposób stosowania współczesnych powietrznych środków obronnych. Należy do tych czynników nieprzerwanie doskonalenie obrony, olbrzymi wzrost floty lotniczej, nowe środki niszczące, przyrządy, kierujące automatycznie lotem. Jedno tylko zwiększenie szybkości do 400 klm. na godzinę wpłynęło decydująco na stosunek sił obronnych do atakujących na korzyść pierwszych.

Wzrost wysokości lotów do 10 — 12 tysięcy metrów spotęgował zdolność agresywną samolotów i zapewnił flotom lotniczym większą swobodę ruchów.

Odległość lotu samolotów bombardujących, dochodząca do 3 tys. klm., umożliwia wdarcie się do nieprzyjacielskiego kraju na odległość 1000 klm.

Rozbudowa flot lotniczych odbywa się pod hasłem „wszystko dla napaści”, pomimo maskowania go powoływaniem się na inne cele. Najjaskrawszym dowodem tego kierunku jest rozbudowa niemieckiej floty lotniczej, zaopatrywanej w coraz nowsze typy aparatów bombardujących w ilości 300 — 400 na miesiąc. Stanowią one prawie połowę całego składu floty, która przy obecnym tempie rozbudowy może podwajać się z każdym rokiem.

Samodzielność operacji

Główne zmiany w taktyce flot lotniczych polegają na większej samodzielności ich ruchów, będącej obecnie głównym atrybutem eskadr bombowych.

W przeciągu całej wojny 1914 — 1918 roku samoloty i sterowce wszystkich państw wojujących rzuciły ogółem 60,000 tonn bomb, podczas gdy obecnie flota państw kapitalistycznych może w ciągu jednego ataku rzucić 5,000 tonn. W ten sposób zapasu z czasów wielkiej wojny starczyłoby obecnie na 1 — miesiące. Trudno przewidzieć skutki takiego atakowania. Prawdopodobnie miasta, ośrodki przemysłowe, porty i koleje doznają takich uszkodzeń, że przyspieszą wyczerpanie słabszych krajów i położą koniec wojnie. Groźne niebezpieczeństwo ze

strony atakującej uczyni walkę powietrzną niezwykle zaciętą.

Okoliczność ta stanowi obok samodzielności operacji drugą charakterystyczną cechę współczesnej roli floty powietrznej.

Armie powietrzne

Rozumie się, że operacje floty lotniczej odbywają się w kontakcie z działaniami na lądzie i morzu. Rosnące jednak niebezpieczeństwo powietrznych ataków nadaje obronie szczególną wagę i rodzi coraz inne sposoby powietrznej taktyki.

Odpieranie ataku

Walka powietrzna naraża na większe niebezpieczeństwo napastui-

ka, zmuszonego do działania na cudzym terytorjum, co ogranicza możliwość lądowania. Okoliczność ta ułatwia zadanie obrony, działającej na własnej ziemi, posiadającej punkty oparcia w aerodromach i schronach, odgrywających obecnie niezmiernie ważną rolę w taktyce obronnej.

Walka w przestworzach

Walkę obronną utrudnia rosnąca szybkość samolotów wszelkiego rodzaju. Jak wiadomo, od czasów światowej wojny taktyka floty napaściowej dzieliła się na następujące momenty: nagły manewr w pobliżu przeciwnika, swoboda ruchów każdego samolotu przy wzajemnym poparciu, zajęcie punktu wyjścia do

ataku powyżej celu, rozpoczęcie ognia na krótki dystans. Olbrzymia szybkość w poziomej płaszczyźnie, jaka rozwijają obecnie samoloty, zmieniła z gruntu dotychczasową taktykę napaści i obrony, co pociągnęło za sobą konieczność budowy nowych aparatów.

Kierunki były rezultatem sumiennego studjowania warunków meteorologicznych, warunków klimatycznych, panujących wiatrów, obecności odpowiednich miejsc do ewentualnego lądowania. Dla każdego lotu wybierano możliwie najpomyślniejszą porę roku i odpowiedni kierunek wiatrów.

Lot aparatu sowieckiego „A. N. T. - 25” na niezbadanej trasie surowej Arktyki, z Moskwy do Ziemi Franciszka Józefa i dalej nad oceanem Lodowatym — północną Syberją — Kamczatką — morzem Ochockim, nie znajduje w historii lotnictwa precedensu, jeśli chodzi o pokonanie trudności i me-

stwo.

Transport powietrzny

Wyjątkowo ważną rolę odgrywa transport drogą powietrzną, będący głównym sposobem prowiantowania oddziałów lotniczych w razie przerwania komunikacji lądowej.

Ramy współczesnych działań wojennych na lądzie i morzu rozszerzyły zakres włożonych na lotnictwo obowiązków. Musi walczyć z zmechanizowanym wojskiem wroga i pomagać swoim. Ataki z tyłu z pomocą floty lotniczej stanowią nowy czynnik wojennej taktyki, powodujący nowe sposoby walki i komplikujący coraz bardziej operacje na tyłach armji.

Najgroźniejszy wróg czołgów

Jednym z głównych zagadnień przyszłej wojny jest kwestja wyszkolenia zmechanizowanych wojsk do ataków i wdarcia się w głąb nieprzyjacielskiego kraju już w pierwszym okresie wojny. W związku z tem należy podkreślić wyjątkową rolę lekkiej awionetki w zwalczaniu tanków. Flota wojenna stanowi najruchliwszy rodzaj wojska. Od lotniczego wywiadu stanowi powódź nie działań zmechanizowanego wojska. Czołgi muszą posiadać poparcie samolotów, które bronią je zarówno od powietrznego, jak lądowego wroga.

Olbrzymie zmiany w jakości powietrznej obrony rozszerzyły arsenał niszczących środków. Specjalności wojenni przywiązują szczególną wagę do bomb, niszczących pożar, miotanych razem z chemicznymi pociskami.

Do usług powietrznej wojny stanęły radjotechnika, telemechanika i fototechnika.

Automatyczni piloci, radjokompa sy, aparaty kierujące samolotem na odległość — wszystko to doskonalili się i wchodzi w skład najmniebezpieczniejszego, najbardziej niszczycielskiego i agresywnego narzędzia wojny — w skład floty powietrznej.

W. Kow.

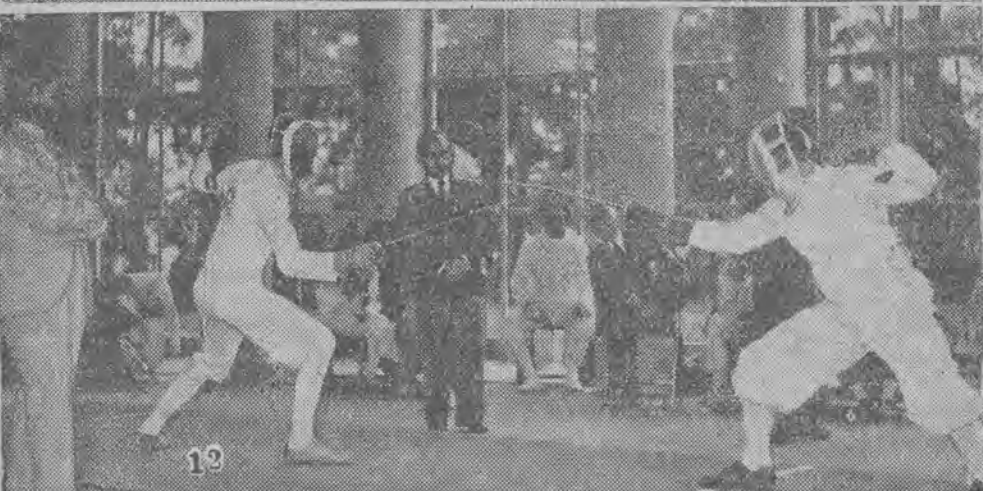
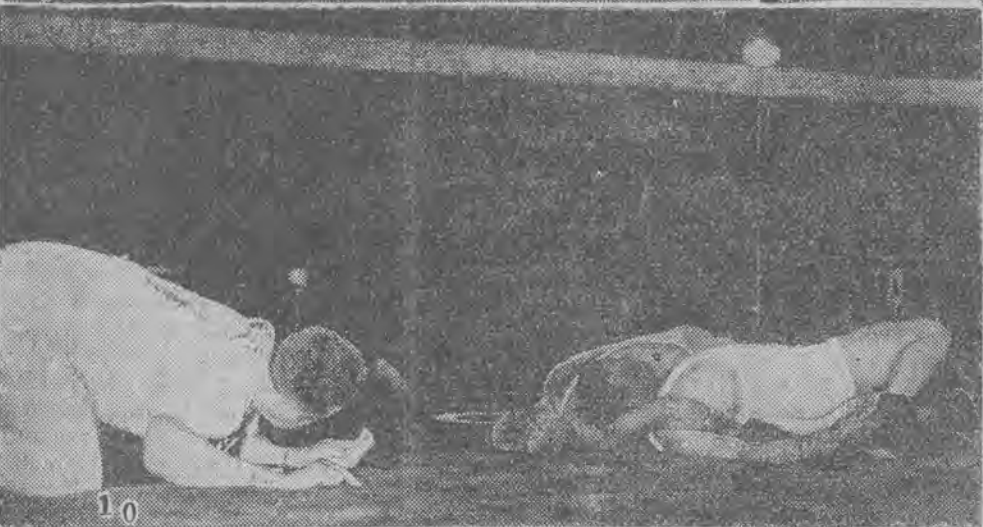
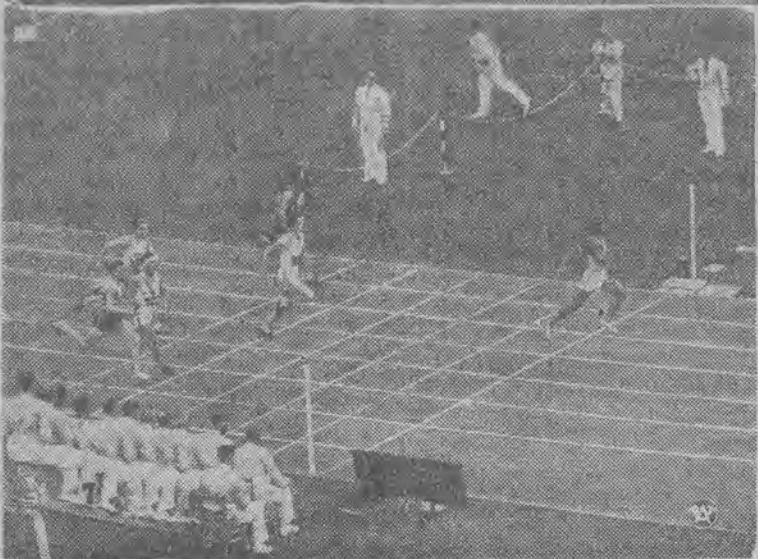
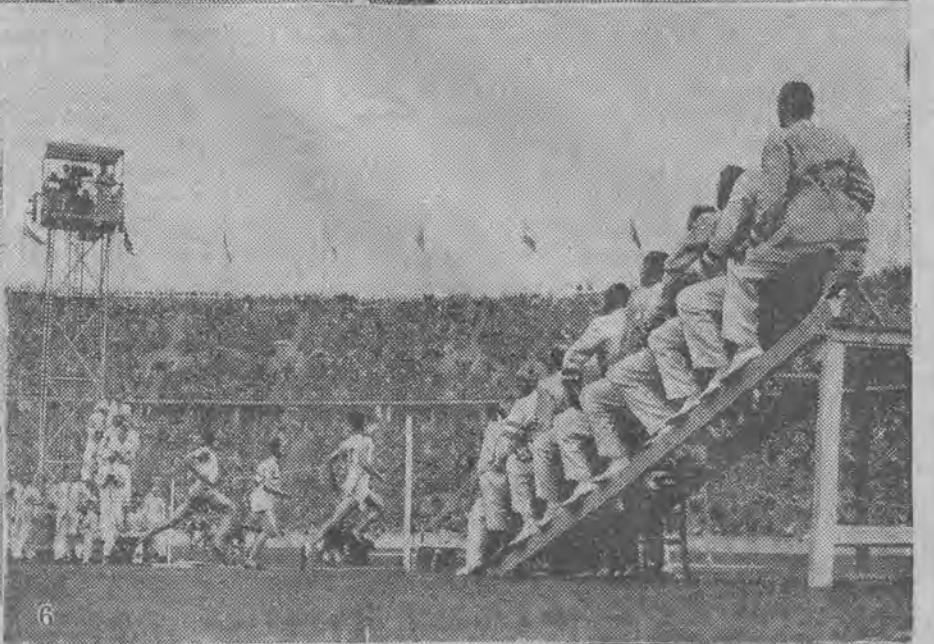
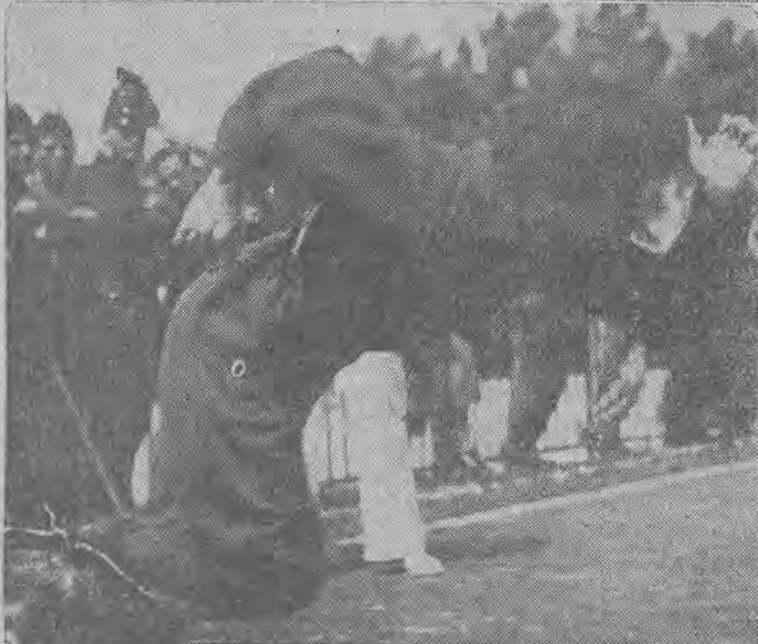
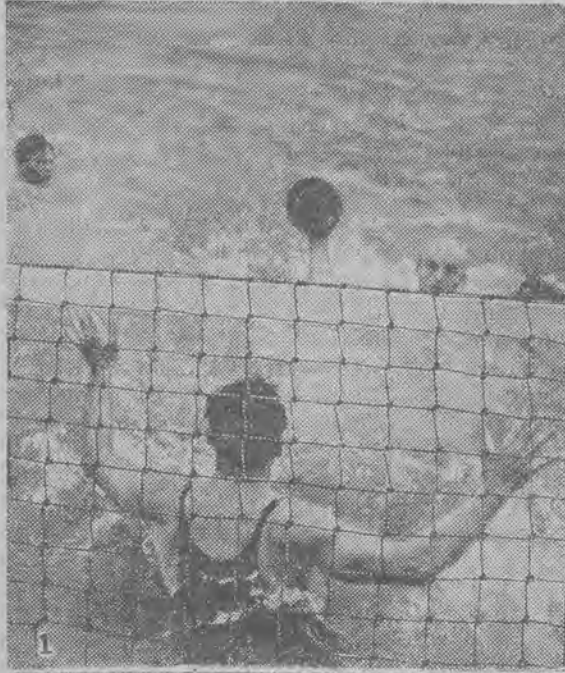
Polski puchar Gordon Bennett'a

Na zdjęciu reproduujemy „puchar”, ufundowany przez Polskę, dla zwycięzcy zawodów o puchar Gordon-Bennetta, które odbędą się 31 sierpnia b. r. w Polsce. Puchar został ufundowany przez Polskę, ponieważ zdobyła ona na własność w czasie ostatnich trzech kolejnych zawodów puchar Gordon-Bennetta. Reprodukowany puchar jest dziełem art. rzeźbiarza Szukalskiego.

IGRZYSKA OLIMPIJSKIE W ILUSTRACJI

1. W olimpijskim basenie treningi idą pełną parą. — 2. Koalicja fińska za chwilę zagarnie trzy medale w biegu na 10 km. — 3. Amerykanie — trzej najlepsi skoczkowie świata. — 4. Walasiewiczówna wystartowała — 5. Łodzianka Weissówna ma już srebrny medal. — 6. Tak urzędują sędziowie. — 7. Czarny Owens niepokonany! — 8. Grek Louis — tryumfator pierwszego Maratonu na olimpiadzie w 1896 roku — w rozmowie z greckim następcą tronu, ks. Pawłem — 9. Tokio — teren dwunastej olimpiady. — 10. Leży! — stwierdza sędzia, kłęcząc na macie. — 11. Medal olimpijski. — 12. Floreciści walczą. — 13. Sprinterki fińskie ćwiczą mięśnie.

CZŁOWIEK RODZI

Decydujący wpływ dojrzewania

Człowiek dorosły jest końcowym ogniwem długiego łańcucha rozwojowego, i jego życie płciowe jest tylko ostatnią niesamodzielną falą w bogatym potoku jego istnienia, falą, w której stale rezonuje nieskończoność fal poprzedzających... Fakt ten stwierdziła niezbita psychoanaliza freudowska, położywszy temsamem niespożyte zasługi dla rozwoju seksuologii.

Niemowlęcy styl miłości

Twarz niemowlęcia, chciwie ssącego pierś matki, różowieje, oczy zaczynają niesamowicie błyszczeć, ciałkiem od czasu do czasu wstrząsa dreszcz. Dla uważnego psychologa niema wątpliwości, że **dziecko doznaje przeżyć erotycznych**. — Potwierdza to fakt, że niemowlęta potrafią całymi godzinami ssać smoczek, wyjęty z butelki z mlekiem, a więc nie doprowadzający mleka, — lub, że dążą do wprowadzenia do jamy ustnej każdego przedmiotu, będącego w ich zasięgu (z nóżką własną włącznie), okazując najwyższe zadowolenie z podrażnienia tej zony erogogenicznej.

Tę formę erotyki dziecięcej nazwał Freud **erotyką oralną** (od os - o - o - usta). Znajduje on też u dziecka erotykę — ze względu na oś ciała — biegunowo przeciwną: **analną** (od anus — odbytnica), charakteryzującą **przyjemne przeżycia dziecka, doznawane podczas oddawania kału lub moczu**. Znany jest fakt, że wiele dzieci umyślnie wstrzymuje się od wydalania celem zaznania swoistych swedzeń w okolicy odbytnicy; z niemalą sympatją odnoszą się niektóre dzieci do glist, sprawiających rozkosze analne. Co

zaś do sympatii do istot ludzkich, to dzieci ujawniają ją naogół w ten sposób, że, usadowione na kolanach pieszczących je osób, impulsywnie wyrażają swe zadowolenie przez rozluźnienie jelita prostego...

Niejedna matka wie, że **dziecko, nawet kilkomiesięczne, lubi bawić się swymi narządami płciowymi**. Jeżeli zabawa ta nie ustanie automatycznie lub na skutek interwencji piastunki, zachowanie się takie uczyni z dziecka nałogowego onaniste.

W pierwszym i drugim dzieciństwie, t. j. mniej więcej do 6 roku życia, dziecko jest, jak widzimy, **autoerotykiem**: jego przeżycia erotyczne są skierowane nie na przedmioty **poza nim** będące (jak to ma miejsce u normalnego człowieka dojrzałego), lecz na narządy i procesy, należące do **własnego organizmu**. Stąd właśnie nie czerpie swe soki w okresie bardziej dojrzałym szczególny stan erotyczny, zwany **narecyzmem**: nakształd mitycznego młodzieńca Narecyza, umierającego z zachwyty nad własnym odbiciem w źródle; człowiek, ogarnięty tym stanem nie odczuwa pragnień seksualnych, skierowanych do innych istot, lecz **wzrusza się płciowo, pogrążając się w samym sobie**, biorąc siebie samego za przedmiot seksualny.

Oczywiście bezpośredni akt seksualny zastępuje w tym stanie **masturbacja**.

Dziecko na rozdrożu

Normalne dziecko, wstępując w trzecie dzieciństwo (7—12 r. ż.), zostaje wprowadzone ze stanu autoerotycznego w świat szerszy, gdzie styka się uczuciowo z innymi istotami.

Karolina Bühler, doskonała znawczyni duszy dziecka, tłumaczy tę zmianę w nastawieniu erotycznym obudzeniem się instynktu gatunku („Ergänzungstrieb”), zmuszającego dziecko do porzucenia stanu samowystarczalności i do **poszukiwania swego uzupełnienia w świecie zewnętrznym**.

W tym okresie ujawniają się konkretno - seksualne zainteresowania dzieci, skierowane do narządów rozrodczych własnych i obcych, ich struktury, kształtu, wielkości. Między dziećmi rozgrywa się pierwsza rywalizacja seksualna, połączona z demonstrowaniem genitaljów. Czynności te, o ile przetrwają poza okres dzieciństwa, **prowadzą niechybnie do ekshibicjonizmu**.

Pierwsze odśrodkowe zainteresowania płciowe mają charakter niezdecydowany, nietylko co do treści, lecz i co do kierunku. Dziecko młodsze obiera sobie zazwyczaj osobę starszą (płeć — obojętna), którą demonstracyjnie „adoruje”; towarzyszy jej nieodstępnie, jest zazdrosne o nią, — jeżeli jest płci odmiennej, mówi o ślubie z nią... Często w tym okresie **dziecko zbiera z pasją pamiątki po umiłowanej osobie** i przechowuje je jako relikwje. Ten stosunek do przedmiotów poprzez osoby, ustalony przez częstą praktykę, **może przejść w fetyszym** w dalszym rozwoju życia płciowego jednostki.

W wieku nieco starszym dążności **biseksualne** osiągają punkt kulminacyjny: miotane jakimś wewnętrznym wихrem tworzącej się uczuciowości, dziecko zwraca się ze swą coraz bardziej świadomą adoracją to do jednej, to do drugiej płci, poszukując czegoś, co jest jeszcze odeń utajone, co jednak lada chwila zostanie przed nim odsłonięte... **Biseksualizm leży głęboko w naturze dziecka** i ma swe źródło w jego ontogenezie, w historii jego organizmu. Jak wiadomo, embrjon ludzki nie jest zróżnicowany płciowo, jest **hermafrodyta**; dopiero późniejszy dowolny rozwój faworyzuje jeden z dwóch obecnych w nim związków płci, hamując rozwój drugiego, który jednak **nigdy nie znika doszczętnie!** — Stwierdzona empirycznie obecność obu czynników płci tłumaczy nam wybornie, dlaczego każdy mężczyzna ma pewne cechy kobiece i — naodwrot; dlaczego istnieją hermafrodyty; dlaczego zdarza się nagła zmiana płci i t. d....

Dziecko w okresie biseksualnym próbuje, kocha poomacku, coś dziwnego, że często aż do wieku młodzieńczego, może pozostać przy **homerotyzmie**, t. j. adorowaniu przedstawicieli tej samej płci, do której należy.

Okres ten, jak łatwo się domyśleć, o ile nie zostaje przewyciężony, prowadzi w wieku dojrzałym do **homoseksualizmu**: do tej formy stosunków płciowych, gdzie wyłączona jest płeć przeciwna, zarówno jak wyłączony jest dalszy rozwój gatunku.

Dopiero w późnym okresie pokwitania (około 16 roku życia) występują u normalnego człowieka **zdecydowane przeżycia heteroerotyczne**, t. j. przeżycia, skierowane na mocy wspomnianego już, biologicznie cennego, „Ergänzungstrieb'u” do przedstawicieli płci odmiennej, jakby realizując nakaz przyrody, że dającej kontynuowania gatunku.

Cisza przed burzą

Wczesne pokwitanie poprzedzone jest — t. zw. — okresem **przedpubertalnym**

(12 — 13 rok życia), kiedy w rozwoju fizycznym dziecka następuje chwilowy spoczynek. Jest to szczytowy punkt dzieciństwa. Przed nami „dziecko doskonałe”, chętne do nieszkodliwych zabaw, do łagodnego ruchu... Jakby nabierało sił fizycznych do następnego okresu, okresu burzy i naporu — najcięższego i najbardziej barwniejszego w rozwoju psychicznym człowieka.

Z końcem 13 roku wstępuje dziecko w t. zw. **fazę negatywną**: zaczyna objawiać podatność na zmęczenie, niechęć do ruchu, upadek sił i zainteresowań; zaczyna odczuwać potrzebę odosobnienia się, wyjaśnienia sobie własnych niewyraźnych pragnień, rozsadzających porywów, nieuchwytnych tęsknot... **Sny w tym okresie są szczególnie jaskrawe i wyciskają piętno na całej jawie**, ukazując ją w świetle fantastycznym i tajemniczym. Najbardziej tajemnicza wydaje się własna istota.

Szczególnie charakterystyczne dla tego okresu są wynurzenia młodych osób, znajdowane w ich dzienniczkach.

Prof. A. DRYJSKI przytacza następujący urywek z pamiętnika 16-letniej uczennicy:

„Jestem dzisiaj tak dziwnie nastrojona — takbym czegoś chciała, ale nie wiem czego. Myślę nad tem często, lecz...

Nie wiem, co się ze mną dzieje. Nigdy się tak nie czułam, jak teraz. Co na mnie tak działa, nie wiem. Czyżby to każda dziewczynka taki okres w życiu przechodziła? — Czuję, że jestem z siebie bardzo niezadowolona. Dążę do czegoś nieosiągniętego, ale co to jest, nie wiem. Czasem przychodzą takie chwile, że chciałabym umrzeć, a czasem chciałabym żyć i być szczęśliwą. Nie jestem już tą dawną, wesołą pensjonarką... Budzi się we mnie jakieś inne życie, lecz jakie ono jest, nie wiem. Jest mi tak dziwnie, jakby mnie coś wiązało, jakbym była skuta w kajdany. Takbym sobie czegoś życzyła — ale czego?... Niema już żadnej osoby, któraby mnie zrozumiała“.

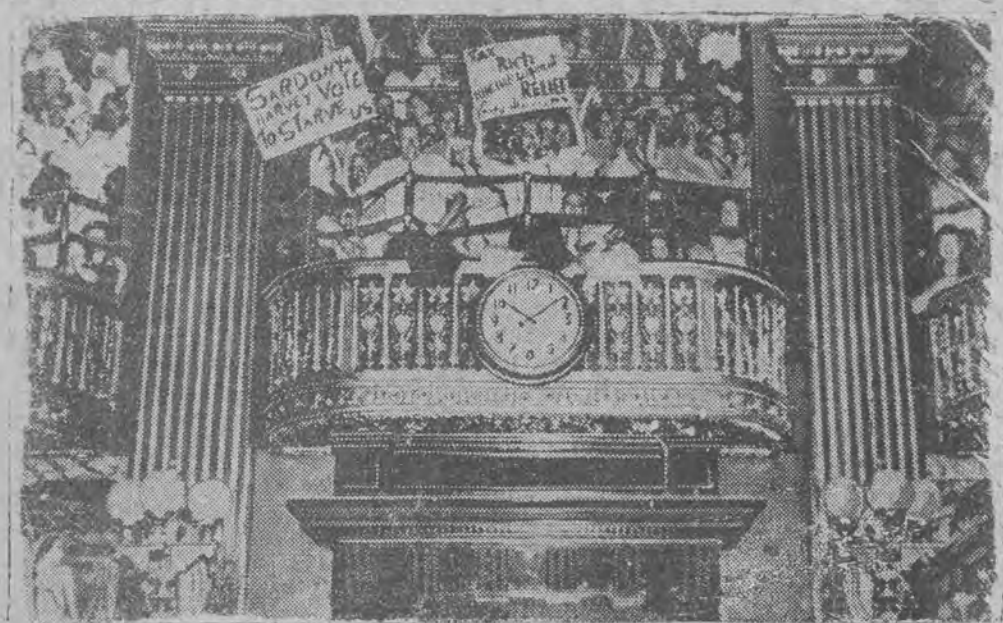
O ile powyższe nastroje się ustalą, przekroczywszy okres dojrzewania, powstanie typ psychiczny marzyciela, typ, fantasty, którego wyżyny reprezentuje **SŁOWACKI** lub **SZOPEN**.

Psychika eksploduje

Następująca po negatywnej fazie **pełnego pokwitania** jest tylko krańcowym rozwinięciem fazy wcześniejszej. Konflikty z otoczeniem i z samym sobą, uwidaczniające się już poprzednio, zaostwiają się teraz coraz bardziej, podniecenie wzmagają się. **Pokwitający stają się przekorni, często kłótlivi, prawie stale rozdrażnieni**, co się przejawia w sadystycznych — często znamienych dla przyszłości — czynach wobec otoczenia oraz w **buntowaniu się przeciw zasadom starszych, przeciw jakimkolwiek autorytetom**.

Z początku tyranja i bunt wypływają z chęci kompensacji poczucia własnej słabości (teoria **ADLERA**): chłopiec lub dziewczyna przez swe agresywne, uparte zachowanie się chce jakgdyby zatuzować swą słabość fizyczną lub duchową. Poddają więc gwałtownej, przed niczem się nie zatrzymującej krytyce postępowanie starszych i porządku przez nich ustalonego, wymuszają uległość otoczenia, a w przypadkach **zdecydowanego oporu, uciekają z domu**.

Nie z jednej gazety, nie z jednego komunikatu radiowego znane są wypadki,

1. Galeria senatu w Harrisburgu podczas posiedzenia. Uczestnicy „marszu głodnych” na Capitol, protestują tam przeciw zniesieniu zasiłków dla bezrobotnych. — 2. Starcie strejkujących robotników amerykańskich z policją w Camden (stan New Jersey)

SIĘ DWA RAZY

seksualnego na rozwój jednostki

kiedy — najczęściej chłopców — znajdowano gdzieś na bardzo odległej stacji kolejowej czy morskiej, albo — zdarzało się, że i wcale nie znajdowano... Jeszcze tak niedawno, zaledwie przed dwoma tygodniami, przyniosły gazety polskie tragiczną wiadomość o ucieczce kajakiem po Wiśle dwojga dzieci, z których jedno miało 6, a drugie 10 lat (wiek niebawale młody!) Zakończenie wyprawy — jeźdzące włosy na głowie. Młodsze dziecko wpadło do Wisły i utonęło. Starsze znalazło bez przytomności na brzegu, omdlałe z rozpacz i z głodu...

Ucieczka jest krańcową formą, w jakiej przejawia się **romantyczny indywidualizm dziecka dojrzewającego**. Niezadowolone ze środowiska otaczającego; halucynatorskie, ejdetyczne **marzenia na jawie** (bracia **JAENSCH**), oddalające jednostronną rzeczywistość, a przybliżające łączowy świat wyobraźni; skłonność do **bufonady i superlatywizmu, chęć postawienia się** — wszystko to łącznie z biologicznie uzasadnionym, budzącym się **pedem do samowystarczalności** powoduje to, że dziecko opuszcza dom rodzinny i udaje się „w świat“ najniebezpieczniej uzbrojone jedynie w entuzjazm dla wszystkiego niezwykłego, heroicznego, przerażającego możliwości, nęcącego wieczną chwałą...

Dla każdego, kto zna przebieg życia genialnego proroka przedostatniej doby, **LWA TOLSTOJA**, jest rzeczą jasną, że okresem decydującym dla jego **buntu** przeciw sztywnym wartościom obojętności, dla jego **konfliktu z rodziną**, dla jego **przedśmiertnej ucieczki z domu** — jest okres pełnego pokwitania.

W żadnej fazie życia nie obserwujemy tak **sprzecznych**, sprzagniętych ze sobą uczuć i dążeń, jak w tej oto. Od **antyizmu**, chorobliwego wprost odsuwania się od ludzi, przesiąkniętego antypatią lub bojaźnią, przerzucają się pokwitający do drugiej skrajności. Piętnując egoizm i nierobstwo jako zgniliznę duszy, **rozpalają w sobie poświęcenie dla innych: ujmują się za krzywdy bliźnich i gotowi są oddać za nich życie**. Lecz tuż obok skrajnego altruizmu zadraśnięta być może wygórowana ambicja, pobudzona żądza zabłyśnięcia — i w grzywali się cały gmach napiętrzonej w zapale ideałów. — A jak często w miejsce dumy i pewności siebie wstępuje rozczarowanie, **poczucie własnej niedoskonałości, upadek wiary w siebie**: Wówczas pokwitający, zamiast tyranizować, z pokorną radością przyjmuje ciosy od innych, czując w nich jakgdyby ekspiację własnych win. Stan ten, o ile przeważa nad przeciwnym sobie, może rozwinąć się w przyszłości w nastawienie **mazochi** styczne.

Taka sama sprzeczność, jak w sferze intelektualnej, panuje w dziedzinie wzruszeniowej. **Podniecenie i depresja zmieniają się nawzajem**. Pokwitający może być nieśmiały, wahać się, odczuwać brak sił do walki — a po chwili w najwyższym podnieceniu może popętnić samobójstwo lub zabójstwo.

Okres ten wobec cech dopiero omówionych wpływa decydująco na ewentualny późniejszy rozwój — t. zw. **wielkich chorób psychicznych: schizofrenji i choroby manjakałno - depresyjnej**. W pomysłnym wypadku służy on jako niewyczerpane źródło twórczości artystycznej (**SZEKSPIR, BAJRON, DOSTOJEWSKI**)

Nie dziwnego, że w tym okresie ujawnia się **największa potrzeba spokoju fi-**

zycznego i rozciągając się na funkcje **psychiczne przybiera formy lenistwa**. Pokwitający zaniedbują się w pracy, są roztargnieni, nieuważni — ale niema w tem ich winy, ponieważ są niesieni przez wartki prąd przeobrażeń psychofizycznych i najczęściej nie upatrują znikąd pomocy dla zwalzenia siebie samych, dla wciśnięcia gwałtownego strumienia swych przeżyć w regularne łożysko budującej się osobowości.

Fizycznie tym „**powtórny narodzinom człowieka**“ (tak nazywa **Rousseau** okres pokwitania) odpowiada nagła intensywna czynność gruczołów dokrewnych (w szczególności pubertalnego), wydzielających t. zw. **hormony**, substancje chemiczne, które, przenikając do krwi, powodują dojrzałość płciową organizmu, jego moc i sprawność ogólną.

Jak wiadomo, przeszczepiając gruczoły młodych małp starcom, **WOBONOW** i **STEINACH** potrafili (częściowo) wykreślić tę cudowną siłę żywotną wydzielanych hormonów, przywracając organizmowi potencję płciową, a wraz z nią wigor i rzeźkość.

Dzieci nie są jednakowe

Przy omawianiu rozwoju życia płciowego u dziecka, nie wolno nie wspomnieć, pokrótce chociażby, o **głównych różnicach, jakie powoduje płeć, rasa i temperament**.

Kobiety dojrzewają płciowo przeciętnie o dwa lata wcześniej od mężczyzn. — Więc dojrzewanie u płci męskiej zaczyna się nieco później, ale przebiega w bardziej gwałtownej formie i pociąga za sobą naogół większe zaburzenia psychofizyczne, niż u płci odmiennej. Bardziej równomierny przebieg ewolucji pubertalnej u dziewcząt nie wywołuje po większej części takich załamań, lecz sięga za to **głębiej** — w podstawowe warstwy życia **uczuciowego**. — Dalej: rozwój **hamulców psychicznych** (wstyd, lęk, wstręt) następuje u dziewcząt znacznie wcześniej i nasilenie ich jest o wiele większe, niż u chłopców. Wreszcie: — istnienie popędu płciowego zaznacza się u dziewcząt (mniej więcej od 18 — 20 roku życia) głównie pod postacią biernych **zainteresowań** płciowych; przejście od ciekawości seksualno - erotycznej do czynnych przejawów omawianego popędu, jest u płci żeńskiej dość trudne i wymaga dłuższego czasu. — U chłopców przeciwnie: ciekawości płciowej towarzyszy dążność, niekiedy bardzo silna, do **czynnego zapoznania się z aktem seksualnym**, co ułatwia im w znacznym stopniu o wiele mniejszą wstydliwość, a przede wszystkim — **mniejszy lęk** o następstwa.

Znaczne różnice ujawniają się też w zależności od **ras**, względnie podtypów antropologicznych, do jakich należą dane jednostki: nie wykraczając poza granice Polski, możemy łatwo stwierdzić, że **semici dojrzewają naogół wcześniej** od aryjczyków (polaków, niemców, rusiaków). W skali szerszej badania porównawcze wykazują, że **narody dalekiej północy (Grenlandji, Laponji)** dojrzewają **dopiero między 17 — 23 rokiem życia**, na dalekim zaś południu (w Australji, Egipcie, Abisynji, Indjach) — **już między 8 a 10 rokiem życia**.

Wreszcie wpływ **temperamentu** (i związanych z tem zapewne procesów organicznych): temperamenty żywe — sanguiniczny i choleryczny — dojrzewają naogół szybciej, niż powolne: flegmaty-

czny i melancholiczny. Z pierwszymi też łączy się często nadmierne poleganie na wrażliwości płciowej (**hyperseksualizm, hyperhedonizm**); z drugimi — jej patologiczne osłabienie (**hyposeksualizm, anestezja płciowa**).

Różnice dopiero rozpatrzone — i wiele innych podrzędniejszych — tu pominiętych — wskazują na to, że podejście do zagadnień płciowych powinno być ostrożne, uwzględniające indywidualności i typy, aczkolwiek wiele da się powiedzieć ogólnie o życiu płciowym człowieka. —

Gdy młodość nadchodzi...

W miarę tego, jak zaburzenia organiczne słabną, a przystosowanie psychiczne wzrasta, podniecenie okresu pubertalnego stopniowo maleje. Mniej więcej 17 rok życia jest tu punktem zwrotnym. Po nim następuje **uspokojenie, równowaga: chęć do pracy wzrasta, usposobienie staje się weselsze, zdolność wystawiania się — mocno nadwyróżona przez przeżyte wzruszenia — pewniejsza**. — Uczucia dodatnie zaczynają przeważać. Negatywizm, upór, antyizm ustępują miejsca skłonnościom do współpracy, kompromisu, tolerancji i t. p. W sferze czysto umysłowej zaznacza się wyraźne dążność do syntezy doświadczeń. — Stąd już krok do **adolescencji** (okresu młodzieńczego). Wraz z ustalonym już wzrostem fizycznym wzwyż i wszcz następuje rozrost duchowy, **znaczące i zasadnicze rozszerzenie horyzontu umysłowego**. Zainteresowanie światem zewnętrznym, dotychczas lekceważonym, oraz powstanie wybujałej skłonności do filo-

zowania powodują **pełne zapalenie światła w kierunku skonstruowania poglądu na świat**.

Przekonania, nabyte w tym okresie, stanowią niewzruszone wzorce, formujące teoretyczny światopogląd przyszłego dojrzałego człowieka. Mogą one być utajone dla pełnej świadomości jego lub jego badaczy. Tak się naprzykład miała sprawa ze wspomnianym już wyżej **LWEM TOLSTOJEM**: zmiana, zaszła (w 8-ym dziesiątku ub. stulecia) w jego stosunku do ludzi i rzeczy wydawała się czemś nagłym i nieoczekiwanym. Wystarczy jednak spojrzeć wnikliwiej, głębiej — żeby w młodzieńczym okresie jego twórczości — w dziele p. t. „**Dzieciństwo, pacholeństwo i młodość**“ — znaleźć wszystkie te momenty etyczne, które, występując na plan pierwszy po kryzysie, wyznaczyły całą jego działalność wieszczą.

Największy współczesny psycholog, **ZYGMUNT FREUD**, poucza, że każdy, bodaj najslabszy szczegół życia psychicznego jest absolutnie zdeterminowany, zwłaszcza przez przeżycia **dzieciństwa**.

Największy współczesny filozof, **Henryk BERGSON**, twierdzi, że każdy stał psychiczny człowieka dojrzałego jest wynikiem działania **wszystkich nieskończenie licznych stanów psychicznych, poprzednio już przez niego doznawanych**.

— Czyż trzeba jeszcze uzasadniać tezę, że życie płciowe człowieka dorosłego jest ostatnią fazą **misterjum, rozgrywanego się od pierwszych chwil jego istnienia?**

Dr. N. Lubniewski

1. Ćwiczenia marynarki angielskiej. Okręt wojenny „Encounter”. — 2. Miasto Tuquerres, w południowym stanie Kolumbja, zostało całkowicie zniszczone przez trzęsienie ziemi. Bardzo dużo domów zawaliło się i bezdomni mieszkańcy muszą obozować pod gołym niebem. —

Defronizacja Hollywoodu?

Ernest Lubitsch zapatruje się pesymistycznie na przyszłość Hollywoodu, stolicy świata filmowego, która coraz bardziej traci swe wszechświatowe znaczenie.

W jednym z wywiadów daje on wyraz swoim troskom w następujących słowach:

— Nie możemy się ludzi, że Europa dogania nas, a nawet jestem tego pewien, przegoni nas w krótkim czasie.

Głównym wrogiem Hollywoodu, jak twierdzi Lubitsch, jest obecnie Londyn. Niebezpieczną bronią tego wroga są kolosalne kapitały angielskiego przemysłu filmowego. Wszędzie w Europie powstają nowe ośrodki X Muzy. Rosja buduje swoje Hollywood na brzegu morza Czarnego. Film francuski i włoski idzie wielkimi krokami naprzód. Również inne mniejsze państwa dają świetne wyniki na polu produkcji filmowej i są na najlepszej drodze do stworzenia własnej narodowej kinematografii.

Jak dalece pesymistycznie zapatruje się Lubitsch na przyszłość Hollywoodu, dowodzi jego przepowiednia, że już w najbliższych latach musimy się spodziewać wielkiego krachu w przemyśle filmowym w Ameryce.

Schünzel zdobywa walufy

Reżyser filmowy, Reinhold Schünzel, który dla wiedeńskiej „Glorji” miał inscenizować film „Nieusprawiedliwiona godzina” nie będzie mógł wywiązać się ze swego zobowiązania.

Niemiecki referat filmowy za wiadomości przewodniczącego austriackiego wydziału filmowego radcę ministerjalnego dr. Lauske, że Schünzel z powodu swego niearyjskiego pochodzenia, pracuje w Niemczech na mocy specjalnego pozwolenia kanclerza. Pozwolenie to nie jest ważne na zagranicę. Schünzel, jako niearyjszyk, może filmować w Berlinie, a to w celu podniesienia w pasu dewiz w Rzeszy. — Ale we Wiedniu pracować mu nie wolno. Nowy kwiatek logiki w Trzeciej Rzeszy.

Shirley się nie skończy!

Zatwardziały kawaler Talbot zakochał się w swej małej partnerce

To, że Talbot, zwany zabójcą kobiet ze względu na uporczywe trwanie w stanie kawalerskim, znalazł wreszcie kogoś, z kim czuje się związany, jest sensacją. Wystarczy zapytać go o Shirley Temple. Zapomina wtedy o wszystkim innym i może godzinami mówić na ten temat.

— Shirley jest najbardziej podziwu godnym dzieckiem, jakie znam — zapewnia popularny artysta. Ekran ukazuje nam wiele zdolnych dziewczynek i wielu prawdziwie utalentowanych chłopców. Grałem z nimi kilkakrotnie, ale żadne z tych dzieci nie może zrównać się z Shirley. Pozyskała mnie ona już w czasie pierwszego naszego spotkania przed obiektywem. Byłem śmiertelnie zmęczony po nakręceniu trzydziestu sześciu obrazów pod rząd i nie chciałem żadną miarą zgodzić się na jeden jeszcze występ filmowy. Gdy udało się reżyserowi namówić mnie, byłem zły na siebie, że pozwoliłem przekonać się. Skóra mi cierpnie teraz na samą myśl, że naskutek swego uporu mogłem stracić okazję zagrania z Shirley. Moja partnerka była oddzielona odemnie płotem, przez który rozmawialiśmy. Grała ona rolę dziecka, które posłyszawszy przypadkiem, że to ja właśnie jestem powodem niesnasek, jakie zapanowały między jej rodzicami. Zadaniem jej było nie pozwolić mi wejść.

— Pan nie potrafi grać ze mną w chowanego, tak jak mój ojciec — rzekła.

— Być może nauczę się — zaproponowałem.

— Nie, nie może pan; a po drugie nie lubię pana; życzy-

my sobie, by pan odszedł.

Gdy scena dobiegła końca, mała artystka spojrzała na mnie poważnym wzrokiem, chwyciła mnie za ramię i zapewniła mnie:

— Mr. Talbot, musiałam powiedzieć to, co było w scenariuszu, ale chciałabym, żeby pan wiedział, że w rzeczywistości pana lubię.

Talbot posiada w swoim skarbcu wiele anegdot, dotyczących obiektu swej gorącej sympatii. Najciekawsze są jego słowa, przepowiadające młodzieńczej gwiazdeczce długą jeszcze karierę filmową.

— Wiem dobrze — mówi Talbot — że powodzenie wielu młodych artystów, którzy dzięki zaprawie filmowej i treningowi zdobyli umiejętności aktorskie, trwa zazwyczaj tylko kilka lat. Nie sądzę, aby to mogło sprawdzić się na Shirley. — Jej wyjątkowe zdolności i wielka pojętność aktorska nie są rezultatem treningu. Nie należy ona do typu cudownych dzieci i dlatego czuje, że uda jej się przetrwać nawet tak zwany „niezdarny wiek” w pełni aktorskiego powodzenia. Nie mogę sobie wogóle wyobrazić Shirley inaczej, niż jako coś uroczego i pełnego wdzięku.

Jako przykład z całkowitego

Za kulisami kina

Aktor filmowy Werner Oland, znany pod pseudonimem „Charlie Chan” opowiada:

„W moich żyłach płynie rosyjska krew. Mój ojciec był poddanym szwedzkim, ale pochodził z Estonji. Ja sam nigdy nie byłem w Rosji, ale coś rosyjskiego pozostało we mnie.

*

Małutka Shirley Temple przykuje gości — dwóch synów Chaplina i Lity Grey. Po zjedzeniu ciastek mała gwiazda filmowa rozpoczyna towarzyską rozmowę z młodszym Chaplinem.

— Czy ty kochasz mojego tatusia? — pyta syn Chaplina.

— Bardzo — odpowiada Shirley, — jabym tak chciała dać mu rolę w moim następnym filmie...

Willa reżysera filmowego

Samobójstwo Morreya

Artysta kinematograficzny James Morrey popełnił samobójstwo, topiąc się w morzu w porcie nowojorskim.

Jeszcze niedawno aktor ten cieszył się wielką popularnością wśród publiczności kinowej. Jego upadek zaczyna się z chwili wprowadzenia filmu dźwiękowego, do którego Morrey nie nadawał się zupełnie.

Artysta staczał się coraz niżej. Ze znanego aktora stał się zwyczajnym statystą; rozpił się aż wreszcie w tak tragiczny sposób zakończył życie.

Ciekawy zbieg okoliczności — najlepszą kreacją Morreya była rola w filmie Kinga Widora „Tłum”. Grał on tu rolę przebiegłego amerykańskiego, który wszelkimi siłami chce się wybić po nad zwyczajny tłum. — Jednakże wszystko sprzysięga się przeciwko niemu, poczem następuje tragiczny finał — samobójstwo.

Dziwaczne pomysły

Amerykańskie gazety donoszą o dziwacznych pomysłach znakomitości filmowych.

Pat O'Brien, irlandczyk z pochodzenia, zbudował sobie willę z dachem w formie trójlistnej koniczyny. Dach jest pokryty zieloną dachówką. Liść trójlistnej koniczyny jest symbolem Irlandji.

Ten sam O'Brien uwiecznił kroki swojej małej córeczki na cementowej podłodze. Dziecko przeszło po niewyschniętym cementcie, pozostawiając ślady swoich stopek.

Arno Marks, jeden z znakomitej „trójki braci Marksów” przeprowadził równie pochylą wprost ze swej sypialni do basenu. Wstając z łóżka mknie wprost do wody.

W Willi Williama Powella drzwi otwierają się same przed gościem dzięki specjalnemu systemowi fotoelektrycznych aparatów.

Joan Crawford zbudowała w swoim ogrodzie miniaturowy teatr, w którym powtarza role, a czasem wystawia sztuki — tylko dla przyjaciół.

A Nils Astor wychodzi na przechadzkę z leopardem na smyczy.

Plany Chaplina

Mały człowiek szuka szczęścia

Charlie Chaplin zaczyna pracę nad nowym filmem. Ma on do dyspozycji trzy warjanty tego samego scenariusza filmowego. Chaplinowi zdarza się często, że przy tworzeniu swoich filmów zmienia podczas nakręcania pierwotną treść obrazu.

Obecnie wszystkie trzy warjanty są warjantami tego samego tematu.

Pierwszy temat jest zaczerpnięty z powieści znanego pisarza amerykańskiego. Właściciel wielkiej wytwórni filmowej wstępuje dla kawału na kilka dni do swojego własnego studia, aby grać rolę statysty. — Tu spotyka skromną i bardzo ładną statystkę, z którą łączy go wkrótce gorąca miłość. W po życiu z tą kobietą znajduje narazie spokójne, prawdziwe szczęście. Wyczuje się więc ze swoich gorączkowych interesów i osiedla się na wsi.

Drugi warjant, którego autorem jest podobno Chaplin, różni się od pierwszego tem. że za miast przemysłowca filmowego występuje znakomity aktor filmowy (Chaplin). Z powodu jakiejś duchowej katastrofy, aktor traci wszystko — sławę i

pieniądze — i zostaje zwykłym statystą. Od zupełnego upadku ratuje go miłość prostej, skromnej dziewczyny — statystki.

Trzeci warjant został napisany specjalnie dla Chaplina przez autora kinowego Charlie Austina. Charlie — wybraniec losu, staje się nagłe ofiarą wojny. Powołany do wojska, jako zwyczajny żołnierz, siedzi w okopach i dostaje się do niewoli. Posadzony o szpiegostwo, zostaje skazany na karę śmierci. Cudem udaje mu się ocalić życie, a nawet zakomunikować swojemu naczelnikowi ważne wiadomości dotyczące się wroga. Charlie staje się bohaterem, zostaje wynagrodzony i odesłany na urlop do domu. Tu jednak czeka go wielkie rozczarowanie. Dom jest zrujnowany, a żona na wysła tymczasem zamała z jego najlepszego przyjaciela.

Charlie opuszcza obłudny, cywilizowany świat i idzie na poszukiwanie prawdziwego ludzkiego szczęścia.

Chaplin pozostanie prawdopodobnie przy swoim ulubionym temacie. Mały szary człowiek napróżno szuka na wielkiej ziemi prawdziwego ludzkiego szczęścia.

Kontrakty w Hollywood

W biurach firm Hollywoodu istnieje specjalny wydział, w którym się obrabia i omawia kontrakty, zawierane z aktorami. — Kontrakty te buduje się na zasadzie obyczajów i praw, przyjętych w Hollywood. Każde spóźnienie na zdjęcia podlega karze. Artysta kinowy, który trzy razy zjawi się pijany w miejscu publicznym, podlega karze pieniężnej, ale przy czwartym razie grozi mu zerwanie kontraktu.

Nie ma on prawa chodzić pieszo po ulicach Hollywoodu, lub Los Angeles. Bez pozwolenia władz artysta kinowy nie może

opuszczać miasta, dalej niż na 24 godziny jazdy autem od stolicy kinematografji.

Młoda artystka nie może wyjść zamał przed dwudziestym pierwszym rokiem życia, a później tylko za specjalnym pozwoleniem dyrekcji.

Bez pozwolenia tej samej dyrekcji artysta filmowy nie może zapuścić sobie wąsów. Wszyscy artyści są obowiązani pozostawać przez dwanaście dni po ukończeniu zdjęć w Hollywood na wypadek zmian i poprawek w obrazie.

Tylko ze względu na sztukę..

Gazeta belgradzka „Wreme” donosi z Aten:

Znana niemiecka aktorka filmowa, Leni Riefenstahl, przyjechała przed kilku dniami do Aten, aby być obecną podczas uroczystego startu do sztafetowego biegu z pochodnią olimpijską.

Podczas tej uroczystości miał miejsce incydent, o którym dopiero obecnie się dowiadujemy.

Gdy niesiono pochodnię na Olimp, artystka zwróciła uwagę na młodego atletę, który był zbudowany, jak klasyczny grec

ki posag. Oczarowana pięknocią młodzieńca i przekonana o wielkiej roli, jaką może on odegrać w filmie niemieckim, zaprosiła go do Berlina, obiecując mu również wielką karierę filmową.

Atleta przyjął zaproszenie i wraz z Leni Riefenstahl opuścił Ateny, udając się do Berlina specjalnym samolotem. Leni Riefenstahl zapewnia, że chodzi tu wyłącznie o sprawy, związane ze sztuką filmową, nie mające nic wspólnego z jakąś awanturką miłosną.

Kobiety w Chinach

Chiny w ostatnich latach bardzo się zmodernizowały. Postęp ideowy odbił się poważnie na życiu kobiet i spowodował, że wielka ilość kobiet chińskich zaczęła uczyć się i studjować, a także pracować w zawodach wyzwolonych.

Co za głęboka przepaść wytworzyła się między starym światem, kiedy to kobieta chińska nie odważałaby się nawet wyjść sama z domu, a obecnie Chinami, gdzie spotykamy się z kobietami - policjantkami w uniformach, które tak samo, jak mężczyźni, stoją na posterunkach. Przeważnie te policjantki opiekują się kobietami i dziećmi.

Kobiety są nie tylko kelnerkami, fryzjerkami i sprzedawczyniami, ale obsługują też windy w wielkich biurach i zakładach handlowych.

Ostatnio, osiemnaście mło-

dych dziewcząt, po złożeniu odpowiednich egzaminów, otrzymało posady telefonistek przy obsłudze telegrafu bez drutu w Szanghaju. Wyniki ich pracy były tak świetne, że w Hankau do tego samego zajęcia zaangażowano same kobiety.

Pomimo tego wyraźnego uznania dla pracy kobiecej, rząd chiński ma podobno wydać zarządzenie, zabraniające kobietom brania udziału w pracy na stanowiskach oficjalnych.

Cztery organizacje kobiece zareagowały natychmiast na te pogłoski, wysyłając do rządu petycję z żądaniem zupełnego uprawnienia kobiet.

W petycji podkreślono również, że przy wyborze pracowników władze powinny kierować się tylko uzdolnieniami, a nie rodzajem męskim lub żeńskim starającego się o pracę.

Debiutantki na deszczu

Nieudane przyjęcie podlotków przez króla

Na pięknym błyszczącym papierze angielskich pism ilustrowanych widzimy obecnie obrazki z przedstawienia 500 debiutantek najwyższych sfer towarzyskich królowi Edwardowi VIII. To nie drobiazg dla młodego, nie żonatego króla oglądać 500 wybranych kobiet, kwiat i chwałę Society. Dla człowieka prywatnego takie przedstawienie jest przyjemnością, ale dla króla oznacza ono jedynie reprezentacyjny obowiązek.

Po raz pierwszy od czasów rządów królowej Wiktorji letnia defilada debiutantek odbyła się nie w surowych, historycznych salonach, lecz pod gołym niebem na zielonej murawie parku Buckingham. Była to rewolucyjna nowość ze strony młodego króla, która, jak to widać na ilu straszach, została ukarana. Królowa Wiktorja, aczkolwiek otoczona najlepszymi „clerks of the weather”, była jednak pełna nieufności w stosunku do meteoro-

logów — i w tem również okazała dokładnie niepewność angielskiego nieba i nie bardzo liczyła na przepowiadaną z największą pewnością „królewską pogodę”. Wobec tego zarządziła, aby wprowadzenie na dwór 500 młodych dam po wszystkie czasy odbywało się wewnątrz pałacu. Edward VIII jest zwolennikiem świeżego powietrza.

Zaczęło się wszystko bardzo

Nagle król zajmuje miejsce w fotelu — następne zdjęcie — jego zmęczenie można poznać nawet na fotografii. Ładny, chłodny uśmiech znikł, ręce są cierpliwie skrzyżowane na łonie i wciąż dalej przesuwają się kłaniająca barwna fala. Może dlatego król spogląda z takim niezadowolaniem, ponieważ niebo pokryło się chmurami. Pada kilka kropel, ale to nic złego, zaraz przejdzie, przecież „clerks of the weather” przepowiedzieli ładną pogodę. Ale jakoś nie przechodzi, lecz przeciwnie, dopiero się zaczyna. Następne zdjęcie: nad wysokimi szarymi cylindrami otwierają się parasole. Parasol, który już w zwykłym życiu jest trochę śmieszny, staje się w życiu dworskim zupełnie shocking. I to tembardziej, gdy panowie stoją pod parasolami, podczas gdy damy w delikatnych letnich sukienkach muszą wykonywać na mokrej trawie głębokie ukłony. Wielki ukłon dworski, to nie drobiazg; trzeba go umieć wykonać i dobrze wyćwiczyć. Młode damy trenują tygodniami. A przecież absolutnie nie można przedstawić królowi młodych dam pod parasolem! Nigdzie w ceremoniale dworskim nie jest przewidziany parasol. Prababka miała jednak rację, zdaje się myśleć król, a jego twarz jest ponura. Napewno to samo myśli sobie cała jego świta. Jeśli się jedna z dam przy głębokim ukłonie poślizgnie na mokrej trawie — nie do pomyślenia! Już daje się zauważyć niepokój w szeregach czekających. Czyż mają opuścić pole etykiety?

HERBA

PRZECIW
Piegom
STOSUJCIE
KREM I
MYDŁO

Mydło Herba oczyszcza
skórę z piegów, żółtych
plam, przyszczy itp. Krem
Herba udelikatnia cerę.

szczęśliwie. 500 debiutantek zebrało się w ogrodzie, w jasnych letnich toaletach i wspaniałych nowych kapeluszach. Król w ciemnym tużurku i szarym cylindrze, który postawił na małym stoliku, przyjął przedstawienie pierwszych dwóch tuzinów z uśmiechem, stojąc. Po raz trzydziesty zbliża się piękna, rośła kobieta i składa głęboki ukłon. Mistrz ceremonii otrzymuje za każdym razem od wicemistrza ceremonii kartkę, na której wypisane jest nazwisko debiutantki, które głośno odczytuje. Biada, jeśli taka kartka zostanie zamieniona, aczkolwiek król i tak nie wie, jakie nazwisko należy do której damy. Następna proszę, dama składa ukłon, król się uśmiecha.

Ale oto król skinął. Urzędnik dworski śpieszy do dam i komunikuje, aby ladies miały trochę cierpliwości, gdyż przedstawienie zostaje przerwane.

Równym krokiem król oddał się — następne zdjęcie — do swych pokoi, w których od czasów królowej Wiktorji...

A czterysta debiutantek nie zostało przedstawionych.

Niema młodych dziewcząt!

Czy można mówić wogóle o modzie dla młodych

Czy można mówić wogóle o modzie dla młodych pań? Egzystuje ona jedynie poto, aby damy po trzydziestce mogły z niej czerpać pomysły do swoich toalet i wyglądać „młodo”.

Jeżeli przy prezentowaniu kolekcji paryskich modeli, zjawia się niewinnie wyglądająca blondynka i pokazuje garderobę dla idealnych młodych pań i toalety ślubne, to kreacje te budzą tylko entuzjazm w oczach dojrzałych pań.

Młode i zupełnie młode damy interesują się po większej części ponuremi sukienkami i pająkami, albo tragicznymi aksamitnymi toaletami, gdyż chcą wyglądać bardziej w stylu „vamp”.

Panienci dwudziestoletnie dają sobie dużo trudu, aby wyglądać poważnie. Dopiero później zaczynają dążyć do odwrotu tego celu.

Młode pokolenie jest dziś sa-

modzielne i niczego mu się nie zabrania. To też młode panny uważają, że powinny ubierać się tak samo wyszukanie i elegancko, jak kobiety dojrzałe. — Czasy, kiedy na wszystkie okoliczności życia istniały gotowe i surowe przepisy, należą już do przeszłości.

Młode panny noszą często rzeczy, w których wyglądają śmiesznie. I pocięto? Zapominają one, że największym upiększeniem jest świeżość i młodość, a najodpowiedniejszym dla nich ubraniem jest prosta sukienka z okrągłym kołnierzykiem.

Bardzo odpowiednio do tego stroju wygląda mały, kokieteryjny, odchylony z czoła kapelusik. Niestety, ten strój oceniają i zaczynają rozumieć dopiero kobiety po trzydziestce.

Tymczasem dla młodej pańienki żaden strój nie może być „zbyt sportowy”.

1) PRAKTYCZNA SUKNIĄ PLAŻOWA

Śliczna plażowa sukienka, robiona na drutach, z wełny czerwonej, białej i granatowej. Na sukienkę tę narzuca się granatowy żakiet, również robiony na drutach.

2) KORONKOWY KAZAK

Koronki są w obecnym sezonie bardzo modne. Po części robi się z nich nie całe suknie, a bluzki i kazaki.

Na powyższym obrazku widzimy kazak z grubej koronki, któ-

ry się pięknie prezentuje na tle ciemnej jedwabnej sukni.

3) TROCHE GIMNASTYKI

Jak wiadomo, gimnastyka ma wielką misję do spełnienia, nie tylko zdrowotną, ale i estetyczną.

Doskonale jest ćwiczenie, które widzimy na obrazku. Linja kreskowana wskazuje, jak należy pochylać w dół podniesione ręce. Ćwiczenie to należy powtórzyć dziesięć razy, rano i wieczorem, w lewą stronę i dziesięć razy w prawą stronę.

